

«СТВАРЭННЕ ПЕСНІ –
ЯК НАРАДЖЭННЕ
ДЗІЦЯЦІ»

ЧЫВАНКА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

30 ВЕРАСНЯ 2021 г. ЧАЦВЕР № 188 (29557)

ЯК «ДОЙЛІДЫ»
СКАРЫЛІ
КУЗБАС

ЧЫВАНКА

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ТАРАСЕНКА,
намеснік міністра аховы
здароўя — галоўны
дзяржаўны санітарны
ўрач:

«Калі казаць пра ролю санітэджурны ў забеспячэнні здароўя насельніцтва, то неабходна адзначыць, што цяпер, як і пры першай хвалі, мы па-ранейшаму праводзім эпідэрыясаванне: вызначаем крыніцы каранавіруснай інфекцыі, знаходзім кантакты першага ўзроўню і перарываем ланцужкі распаўсюджвання. У ачагах праводзіцца супрацьэпідэмічныя мерапрыемствы. Займаемся і мерапрыемствамі прафілактычнага характару, каб папярэдзіць групавыя масавыя захворванні. Гэта маніторынг на прадпрыемствах, у арганізацыях, установах, у ходзе якіх відаць, дзе яны недапрацоўваюць. Але гэта не значыць, што мы толькі рэкамендуем. Пры сістэматычным невыкананні нашых патрабаванняў і рэкамендацый вінаватыя прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці».

ДА ХУТАРА — НА СКУТАРЫ

Фота Алегора КІСЕЦЬКА

Таіса Міхайлаўна БАЗІЛЬЧУК, пенсіянерка з вёскі Амбросенкі Шаркаўшчынскага раёна, прыехала на хутар Галава, дзе яе сустракаюць сын Аляксандр і ўнучка Кацярына. Болей за дзесяць гадоў Таіса Міхайлаўна, былая пашталёнка, кіруе скутарам. Цікавы момант: больш чым 40 гадоў яна выпісвае і чытае газету «Звязда».

КОРАТКА

- Уцекачам з Афганістана на лініі беларуска-польскай граніцы перадалі гумдапамогу ад БСЖ.
- Музычны сезон у БДАМ адкрыецца канцэрт-пам'яці Дзмітрыя Шастаковіча.
- Экспазіцыя аб партызанах Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны будзе працаваць у Мінску 30 верасня.
- Праект закона аб унясенні змяненняў у Кодэкс аб культуры вынесены на абмеркаванне.
- У Полацку абмеркавалі падрыхтоўку да святкавання 900-годдзя Спаса-Еўфрасіннеўскага манастыра.

На тэму дня

АЎТАМАБІЛЬНЫ ПАДАТАК: КАМУ ПЛАЦІЦЬ, КОЛЬКІ І КАЛІ

Пытанне платы так званага транспартнага падатку фізічнымі асобамі ці, проста кажучы, аўтаамадарамі, ужо некалькі гадоў востра стаіць на парадку дня. Абмяркоўвалася шмат варыянтаў яго магчымага вырашэння. Выказваліся і эксперты,

і дэпутаты, і міністры, і падаткавікі. Але доўгі час не сыходзіліся. І толькі ў пачатку гэтага года пытанне зрушылася з мёртвай, што называецца, кропкі.

Такім чынам, з 1 студзеня замест дзяржпошліны за выдачу дазволу на допуск транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху ўведзены транспартны падатак. Яго будучы выплачваць усе ўласнікі транспартных сродкаў, зарэгістраваных у базе ДАІ МУС. Падатак будзе спаганяцца за год, зыходзячы з фізічных параметраў аўта і фактычнага часу валодання транспартным сродкам. Не будучы прызнавацца аб'ектам падаткаабкладання транспартныя сродкі, выпушчаныя не пазней чым 1991 года або звесткі пра год выпуску якіх адсутнічаюць.

СТАР. 3

Па родным краі

КРЫНІЦА ЎРАЖАННЯЎ, або Прарыў ва ўнутраным турызме

Нягледзячы на пандэмію, гэты год аказаўся даволі ўдалым для ўнутранага турызму. І, відаць, справа не толькі ў тым, што ў летнім сезоне беларусам шанцавала з надвор'ем і яны актыўна выбіраліся за межы сваіх населеных пунктаў. Спрацавала і «цыганская пошта»: вандроўнікі, якія пачалі адкрываць для сябе Беларусь, актыўна дзяліліся інфармацыяй праз сацыяльныя сеткі. Здзіўляліся, як многа цікавага і карыснага можна даведацца ў падарожжах па родным краі, і наколькі якасныя і цікавыя тур-прадукты ўжо створаны ў розных рэгіёнах.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

НА ЛІШНІ АГНЮ

Пры выкананні сваіх службовых абавязкаў быў забіты супрацоўнік КДБ

«БЕСПАКАРАНЫМ ГЭТА НЕ ЗАСТАНЕЦА»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка спачувае і суперажывае родным і блізім загінулага напярэдадні ў Мінску супрацоўніка Камітэта дзяржаўнае бяспекі. Пра гэта заявіла журналістам прэс-сакратар кіраўніка дзяржавы Наталія Эйсмант, паведамліла БелТА.

Яна адзначыла, што трагедыя адбылася падчас пашыранага пасяджэння Канстытуцыйнай камісіі, у якой прымаў удзел Аляксандр Лукашэнка. «Мерапрыемства якраз завяршалася. У цяперашняй сітуацыі інфармаванне Прэзідэнта пастаўлена на такі ўзровень, што ўжо праз дзве-тры хвіліны пасля таго, як пачуліся стрэлы, кіраўніку дзяржавы далажылі аб тым, што адбылося», — сказала прэс-сакратар.

Па даручэнні Прэзідэнта на месца здарэння выехаў кіраўнік КДБ і праз гадзіну кіраўніку дзяржавы ўжо другі раз дэталава было далажана аб усіх абставінах трагедыі. «Спробы ў літаральным сэнсе падарваць сітуацыю ў Беларусі не спыняюцца, і пра гэта яшчэ далёка не ўсё сказана. Атрымаўшы інфармацыю пра чарговую пагрозу, адпаведныя службы правяралі і адпрацавалі яе», — адзначыла Наталія Эйсмант.

Яна заявіла, што па выніках дакладу кіраўнік дзяржавы даручыў аказаць усялякую падтрымку і дапамогу сям'і загінулага, яго бацькам. «Прэзідэнт вельмі спачувае і суперажывае родным і блізім гэтага хлопца», — сказала прэс-сакратар.

Напярэдадні таксама было даручана самым дбайным чынам разабрацца ў абставінах здарэння. «Асобна хачу вылучыць наступныя словы Прэзідэнта: «Рэакцыя на тое, што адбылося, будзе імгненнай і самай жорсткай. Беспакараным тое, што здарылася ўчора, не застаецца», — рэзюмавала Наталія Эйсмант.

Увечары ў аўторак у ходзе правядзення працэсуальных дзеянняў, якія былі санкцыянаваны адным з намеснікаў генпракурора, быў забіты супрацоўнік Камітэта дзяржаўнае бяспекі Беларусі.

Усе, хто загуляўся ў «рэвалюцыю» тут і за мяжой, адкажуць перад законам. Пра гэта заявіў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Ігар СЕРГЕЕНКА. «У ходзе правядзення спецыяльных мерапрыемстваў па барацьбе з тэрарызмам і экстрэмізмам пры выкананні службовых абавязкаў загінуў супрацоўнік Камітэта дзяржаўнае бяспекі. Здарылася трагедыя. Мы смуткуем разам з роднымі і блізімі», — сказаў Ігар Сергеев.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта падкрэсліў: «Ад імя кожнага, хто абараняе мір і забяспечвае бяспеку грамадзян, ад імя жыхароў нашай краіны, якія нясуць кветкі і запальваюць лампады каля месца працы загінулага і іншых памятных месцаў, я звяртаюся да тых, хто перайшоў чырвоную лінію. Папярэджваю вас, уласнікі крам, дзе, як вядома, прадаюцца так званыя баявыя лісткі, якія прапагандуюць экстрэмізм, гвалт і злачынасць, злараднікі, якія называюць сябе журналістамі, і ўсе тыя, хто загуляўся ў «рэвалюцыю» тут і за мяжой, — адкажаце перад законам. Нават не спрабуючы зачысчаць свае акаўнты ў сацыяльных сетках. Усе, хто убачыў у злачыніцы сакральную ахвяру, хто пераступіў праз слёзы чатырохгадовага дзіцяці, хто зрабіў хайп на гэтых сям'і афіцэра, будучы знойдзены. Сёння вы паказалі свой сапраўдны твар: беспрынцыпны, подлы і амаральны. Вы сталі ў адзін шэраг са злачыніцамі і іх памагатымі. Выбар зроблены. Гэтакіма няма прабачэння, гэтакіма няма апраўдання».

«Санкцыі былі дадзены на правядзенне шэрагу працэсуальных дзеянняў, звязаных з праверкай асоб на дачыненне да тэрарызму і экстрэмізму, — растлумачыў Генеральны пракурор Беларусі Андрэй ШВЕД, паведамліла БелТА. — Падчас правядзення вобыску ў адным з жылых памяшканняў асоба, якая падазраецца ў датычнасці да тэрарызму, наўмысна, мэтанакіравана зрабіла стрэл у супрацоўніка праваахоўных органаў, смаротна яго параніўшы. Агнём у адказ асабліва небяспечны злачыніца быў знішчаны. Мы правялі праверку гэтых абставінаў і прышлі да адназначнай высновы, што праваахоўнікі дзейнічалі строга ў рамках закона, адэкватна з абставінамі», — адзначыў генпракурор.

«На зонныя патрабаванні супрацоўнікаў праваахоўных органаў 31-гадовы жыхар Мінска адмовіўся адчыніць дзверы кватэры і заблакіраваўся ў ёй. Для наступнага так званага хайпу рабіў відэаздымкі. Пасля пранікнення ў кватэру супрацоўнікаў мужчына адкрыў агонь з паліўнічай стрэльбы ў бок праваахоўнікаў», — расказалі падрабязнасці ў адзеле інфармацыі і сувязі з грамадскасцю Следчага камітэта. У яго 40-гадовага жонка, якая таксама праводзіла відэаздымкі злачыніцтва і садзейнічала яго здзяйсненню, затрыманая па падазраванні ў саўдзеле ў забойстве супрацоўніка КДБ.

Галоўнае следчае ўпраўленне Следчага камітэта па факце забойства супрацоўніка Камітэта дзяржаўнае бяспекі ўзбудзіла крымінальную справу па п. 10 ч. 2 арт. 139 (забойства асобы ў сувязі з ажыццэўленнем ёй службовых дзейнасці) КК. Працягваецца правядзенне неадкладных следчых дзеянняў і аператыўна-вышуковыя мерапрыемстваў, у тым ліку накіра-

ваных на высвятленне асоб, якія маюць дачыненне да здзяйснення злачыніцтва. Прызначаны судова-медыцынскія, комплексная криміналістычная балістычная і іншыя экспертныя даследаванні.

«Акрамя гэтага, хацелася б адзначыць, што ў загінулага супрацоўніка 1990 года нараджэння засталіся жонка і малалетняя дзіця, — дадалі ў ведамстве. — Асабліва адзначаем, што па кожным факце ціску, пагроз і спроб іх ажыццэўлення ў дачыненні да супрацоўнікаў праваахоўных органаў, грамадзян, якія выконваюць грамадскі абавязак, іх блізкіх Следчы камітэт сумесна з іншымі праваахоўнымі органамі, як і раней, будзе даваць жорсткую і прыпынювальную прававую ацэнку. Вынаваўцы ў супрацьпраўных правах у дачыненні да службовых асоб будуць устаноўлены і прыцягнуты да адпаведнага законам адказнасці».

Андрэй Швед заявіў, што забойства супрацоўніка КДБ з'яўляецца беспрэцэдэнтным выпадкам. «Мы неаднаразова казалі пра тое, што ідзе радыкалізацыя дзеянняў з боку асоб, якія пасягаюць на суверэнiтэт нашай дзяржавы, грамадскую бяспеку», — падкрэсліў Андрэй Швед. Паводле яго слоў, гэты выпадак яшчэ раз пацвярджае: прычынны няхуйнасці пакарання — гэта той краевугольны камень, на якім будзеца работа ўсіх праваахоўных органаў. «**Ніводны злачыніца не сыдзе ад адказнасці, якое б злачыніцтва ён ні здзейсніў.**», — адзначыў генпракурор. Ён заўважыў, што падобнага роду выпадкі падштурхуюць праваахоўны блок да большай кансалідацыі, канцэнтрацыі намаганняў, актывізацыі работы па спыненні такіх злачыніцтваў. «З боку Генпракуратуры мы будзем рабіць усё неабходнае, каб гэтыя дзеянні былі жорсткае, расшчыпя і ў рамках закона», — падкрэсліў ён.

Пётр ДУНЬКО.

ЗАМАХ НА ЎСІХ НАС

«Нахабнае і цыннічае забойства супрацоўніка КДБ кажа пра тое, што заходнія цэнтры, якія планавалі дзяржаўны пераворот у краіне, пасля няўдалай рэвалюцыі робяць стаўку на тэрарызм, экстрэмізм і інструмент санкцый. Санкцыі павінны падштурхнуць тэрарыстычную, экстрэмісцкую дзейнасць, на іх погляд. І пачынаецца фінансаванне гэтай дзейнасці. Усе спробы замахаў, забойстваў, зброя, якая знаходзіцца ў Беларусі, — ужо даказана, што фінансаванне ідзе з-за мяжы. Гэта значыць, стаўка будзе рабіцца на гэта», — перадае БелТА словы намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Алега Гайдукевіча.

Фота БелТА.

Дэпутат адзначае, што неабходна прыцягнуць да адказнасці ўсіх, хто мае дачыненне да трагедыі. «Усіх, хто знаходзіцца за мяжой. Тых, хто на працягу ўсяго часу заклікаў да гэтага, фінансаваў, арганізоўваў, — сцвярджае ён. — Парламент ужо зрабіў першы крок. Мы ўнеслі законапраект аб адказнасці за санкцыі. Зараз адкрываецца вясенская сесія. Я перакананы, што мы павінны яшчэ больш узмацніць адказнасць».

У Год народнага адзінства мы павінны разам процідзейнічаць тэрарыстычнаму пагрозе, заявіў палітолаг Вадзім Баравік. «Мы разумеем, што такімі крокамі разбураецца мір у краіне, калі чалавек пры выкананні сваіх абавязкаў гіне. Сям'я губляе бацьку, краіна — афіцэра, які сумленна слу-

жыў. Уся Беларусь смуткуе. Мы бачым, што людзі нясуць лампады, кветкі да будынка КДБ, — сказаў Вадзім Баравік. — Мы павінны сёння разумець, што сутыкаемся з тэрарыстычнай пагрозай унутры краіны, паколькі ёсць шэраг асоб, якія ўжо абсалютна грэбуюць законам. Бо чалавек са зброяй чакаў праваахоўнікаў і выкарыстаў яе першы на паражэнне. Яму нічога не пагражала».

Заходнія спецслужбы стымуюць і развіваюць у Беларусі і Расіі тэрарыстычны рух. Пра гэта ў фіры тэлеканала «Беларусь 1» заявіў расійскі палітолаг, радыё- і тэлеведучы Сяргей Міхеёў, каментуючы гібель супрацоўніка КДБ. Паводле яго слоў, ім важна, каб у нашых краінах з'явіліся тэрарысты. «Ім важна, каб пачалася сапраўдная вайна,

кываваць сутыкненні, таму што гэта ім на руку», — дадаў аналітык.

Пры гэтым экстрэмісцкія рэсурсы гатовыя апраўдаць любы злачыніцтва па палітычных матывах. Такое меркаванне выказаў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Сяргей Клішэвіч. «На працягу 3-4 гадзін радыкальнай інфармацыйнага рэсурсы былі пераарыентаваны на герызаванне злачыніцы, стварэнне так званай сакральнай ахвяры. Як і раней, каардынатарам медыйнай кампаніі неабходна дыскрэдытаваць работу сілавых структур. Для гэтых мэт у інфармацыйную прастору была хутка ўкінута вялікая колькасць інфармацыі пра асобу злачыніцы, яго станючы характарыстыкі, сацыяльныя сувязі. Тым самым яны спрабуюць

справакаваць максімальнае суперажыванне ў мэтавай аўдыторыі, а ў перспектыве — новую спробу эскалацыі пратэстаў», — адзначыў дэпутат.

Паводле яго слоў, працэдэнт таксама выкарыстоўваецца для прамога апраўдання падрыўнай, тэрарыстычнай, экстрэмісцкай дзейнасці, яе рамантызацыі, уключэння ў яе новых удзельнікаў. «Лічу, што тыя інфармацыйныя рэсурсы, якія працягваюць дзейнасць з тэрорыі Беларусі альбо захаваў тат карэспандэнцыя сеткі, інфарматараў, рэшткі рэдакцыі, павінны быць цалкам ліквідаваны. У дадзеным канкрэтным выпадку яны фактычна апраўдваюць тэрарыстычную дзейнасць», — лічыць Сяргей Клішэвіч.

Адбылася крайняя ступень маргіналізацыі актывістаў пратэснага руху, які з канца мінулага года страціў падтрымку мас. Такім меркаваннем з у сваім Telegram-канале падзяліўся палітычны аналітык Аляксандр Шпакоўскі. Ён падкрэсліў, што «ў шэрагах «актывістаў» засталіся самыя экзальтаваныя асобы, якія страцілі арыенціры добра і зла, а таксама пачуцці самазахавання». Па словах аналітыка, такія людзі гатовыя да здзяйснення любых злачыніцтваў аж да шпіянажу і палітычных забойстваў. Іх колькасць параўнальна невялікая, але дастаткова для арганізацыі сеткі самастойных чэзек. «Асабліва імкнучыся ў дачыненні да стварэння бандподполля ў Беларусі розныя дыяспаральныя арганізацыі, якія знаходзяцца пад шчыльнай апекай заходніх спецслужбаў, і ўкраінская ваенная разведка. Мірнага жыцця нашай краіне не дадуць. Давядзецца прывыкаць дзейнічаць у рэжыме мабілізацыі, часам жорсткай. Іншага выйсця на найбліжэйшы час не праглядаецца», — рэзюмаваў Аляксандр Шпакоўскі.

Забойства супрацоўніка КДБ стала апафеозам

экстрэмізму для ўсяго беларускага народа. Такім меркаваннем з БелТА падзяліўся загадчык года сацыялогі дзяржаўнага кіравання Інстытута сацыялогіі НАН кандыдат філасофскіх навук Мікалай Шчокін. Жудаснае злачыніцтва «адкрыла сапраўдны твар злараднікаў-тэрарыстаў, нягоднікаў, злачыніцаў, якія хаваюцца за мяжой, і тых, хто іх хавае і фінансуе», адзначыў аналітык.

Паводле яго слоў, так званая апазіцыя прабіла маральнае дно. «Час паказаў, што трэба прымаць самыя жорсткія і бескампрамісныя меры па спыненні любых спроб тэрарыстычных пагроз. Гэта забойства не проста супрацоўніка, партыёта, грамадзяніна сваёй Радзімы — гэта замах на ўвесь беларускі народ, кожнага з нас, — упэўняе апекай заходніх спецслужбаў і ўкраінскай ваеннай разведкай Мікалай Шчокін. — Няўжо і пасля гэтага хтосьці адажваціцца казаць аб працоўнай дэмакратычных каштоўнасцях? Усіх датычных варты без тэрміну даўнасці шукаць, выяўляць і публічна судзіць. Светлая памяць афіцэру дзяржаўнае бяспекі, нізкі паклон бацькам і сваякам. Прабачце нас, што не збераглі».

Аўтамабільны падатак: каму плаціць, колькі і калі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Як паведамляецца на сайце МПЗ, выплата транспартнага падатку плацельшчыкамі — фізічнымі асобамі — робіцца за мінулы календарны год на падставе паведамлення падатковага органа, які ўрачаецца такому плацельшчыку не пазней за 1 верасня года, наступнага за папярэднім. Заканадаўча цяпер устаноўлены тэрмін аплаты — 15 лістапада года, наступнага за мінулым годам.

Пры гэтым 2021 год з'яўляецца пераходным для ўкаранення сістэмы збірання транспартнага падатку. Ёсць асаблівасці для асобных плацельшчыкаў.

Так, фізічныя асобы, якія не атрымалі на 1 студзеня 2021 года ва ўстаноўленым парадку дазвол на ўступ транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху, абавязаны выплаціць не пазней за 15 снежня 2021 года авансавы плацеж у памеры адной базавай велічыні, а за прычэп, прычэп-дачу (караван) і матацыкл — у памеры 20 рублёў за кожны аб'ект падаткаабкладання. Паведамленне на такія плацяжы будзе накіравана падатковым органам не пазней за 1 лістапада гэтага года. Ім таксама трэба будзе зрабіць даплату транспартнага падатку за 2021 год не пазней за 15 лістапада 2022 года на падставе паведамлення падатковага органа, якое будзе ўрачана не пазней за 1 верасня 2022 года.

Як паведамляецца на сайце ведамства, уладальнікі транспартных сродкаў павінны аплаціць авансавы плацеж па транспартным падатку не пазней за 15 снежня. Таксама ведамства нагадвае, што плацельшчыкамі авансавога плацяжу за 2021 год прызнаюцца фізічныя асобы, за якімі па стане на 1 студзеня 2021 года зарэгістраваны транспартныя сродкі, што не прайшлі тэхгляд.

Выплата авансавога плацяжу робіцца на падставе паведамлення падатковага органа, якое будзе накіравана на адрас фізічных асоб па пошце альбо ў асабісты кабінет плацельшчыка не пазней чым 1 лістапада 2021 года.

Тэрмін выплаты авансавога плацяжу — не пазней за 15 снежня 2021 года.

Аплаціць яго можна і да атрымання паведамлення праз сістэму АРІП.

Даплата транспартнага падатку за 2021 будзе праводзіцца не пазней за 15 лістапада наступнага года на падставе паведамлення падатковага органа, якое будзе накіравана плацельшчыкам не пазней за 1 верасня 2022 года.

Стаўкі транспартнага падатку

Стаўкі, якія прыведзены ў дадатку да Падатковага кодэкса на гэты год, меншыя за тыя, што плацілі ўладальнікі машын раней. Цяпер сума падатку таксама залежыць ад дазволенай максімальнай масы, ёмістасці або прапанаваная за адну адзінку транспартнага сродку. Прынцып, чым большы маса, тым больш плаціць, захаваюся, але стаўкі зрабілі меншымі.

Калі звестак аб дазволенай максімальнай масе няма, падатак разлічваецца ў памеры мінімальнай стаўкі для адпаведнага тыпу транспартнага сродку.

Якія ёсць льготы і як іх можна атрымаць?

Вядома, ілгты ёсць. Напрыклад, 50 працэнтаў ад сумы падатку будучы плаціць ветэраны Вялікай Айчыннай

вайны, інваліды 1-й і 2-й груп, а таксама пенсіянеры. На 25 працэнтаў менш будучы плаціць інваліды 3-й групы (за выключэннем выпадкаў, калі падатак ім плаціць не трэба зусім).

Праўда, ёсць адзін важны нюанс: зніжкі дадуць толькі пры наяўнасці ў ільготніка сапраўднага пасведчання кіроўцы адпаведнай катэгорыі. Гэта значыць, аформіць аўтамабіль на дзеда-пенсіянера, каб заплаціць у два разы менш, не атрымаецца.

Як і ў выпадку з іншымі маёмаснымі падаткамі, мясцовыя органы ўлады могуць вызваліць ад выплаты падатку (цалкам або часткова) тых, хто апынуўся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Але транспартны сродак не павінен пры гэтым выкарыстоўвацца для ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці.

З усімі падрабязнасцямі можна пазнаёміцца на сайце nalog.gov.by. Удачы на дарогах!

Даніл ХМЯЛЬНІЦКІ.

Стаўка падатку на аўтамабіль	За год
Для фізічных асоб	
масай да 1,5 тоны	61 рубель
большай за 1,5 тоны, але не большай за 1,75 тоны	81 рубель
большай за 1,75 тоны, але не большай за 2 тоны	102 рублі
большай за 2 тоны, але не большай за 2,25 тоны	122 рублі
большай за 2,25 тоны, але не большай за 2,5 тоны	142 рублі
большай за 2,5 тоны, але не большай за 3 тоны	162 рублі
большай за 3 тоны	223 рублі
матацыкл	41 рубель
У арганізацый	
масай да 1 тоны	162 рублі
большай за 1 тону, але не большай за 2 тоны	209 рублёў
большай за 2 тоны, але не большай за 3 тоны	255 рублёў
большай за 3 тоны	325 рублёў
матацыкл	70 рублёў

Супрацоўніцтва На шляху да ўдасканалення

Эксперты з СНД — аб актуальных рэаліях у сферы бяспекі і правапарадку

У рамках міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «30 гадоў Садружнасці Незалежных Дзяржаў: вынікі, перспектывы», якая гэтымі днямі праходзіць у Мінску, у Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў эксперты з розных краін абмеркавалі пытанні ўзаемадзеяння, звязаныя з бяспекай, барацьбой са злачыннасцю і тэрарызмам.

Як адзначыў кіраўнік Акадэміі МУС генерал-маёр міліцыі **Аляксандр ВАСІЛЬЕУ**, супрацоўніцтва дзяржаў у сферы бяспекі, барацьбы са злачыннасцю і тэрарызмам у цяперашні час з'яўляецца важным і актуальным пытаннем. «Правядзенне канферэнцыі паспрыяе ўмацаванню ўзаемадзеяння ў гэтым кірунку, ініцыяцыі новых сумесных даследаванняў, — перакананы начальнік Акадэміі МУС. — Упэўнены ў развіцці атмасферы ўзаемапарумення, умацавання навуковых сувязяў».

З дакладамі па самых актуальных пытаннях выступілі супрацоўнікі праваахоўных і іншых дзяржаўных органаў, навуковых і адукацыйных устаноў дзяржаў — удзельніц Садружнасці, а таксама прадстаўнікі Выканаўчага камітэта і органаў галіновага супрацоўніцтва СНД у сферы бяспекі і правапарадку.

Дарчы, гэтымі днямі ў Мінску абмяркоўваецца шырокі спектр пытанняў развіцця Садружнасці Незалежных Дзяржаў, выпрацоўваюцца канкрэтныя рэкамендацыі па павышэнні яго эфектыўнасці і вызначэнні стратэгіі ўдасканалення. У мерапрыемствах канферэнцыі прымае ўдзел звыш 300 прадстаўнікоў дзяржаўных органаў, органаў СНД, вядучыя вучоныя і спецыялісты, кіраўнікі найбуйнейшых навуковых і навуковых арганізацый Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Малдовы, Расіі, Таджыкістана, Узбекістана.

Вераніка КАНЮТА.

І так бывае

ПРЫЗНАЧЫЎ СЯБЕ НАЧАЛЬНІКАМ

І па фіктыўных дакументах афармляў растэрміноўкі на гаджэты

Супрацоўнікамі крымінальнага вышуку Цэнтральнага РУОС сталіцы затрыманы 29-гадовы жыхар Стаўбоўскага раёна, які ў салонах сатавай сувязі ашуканскім шляхам завалодаў дарагімі мабільнымі тэлефонамі. На сёння вядома пра чатыры факты махлярства, агульная сума нанесенай шкоды складала звыш 5000 рублёў.

Па інфармацыі ГУУС Мінгарвыканкама, мужчына прыходзіў у салоны сатавай сувязі і прадстаўляўся кіраўніком сталічнай арганізацыі. У якасці доказу прад'яўляў выпіскі загадаў аб прызначэнні яго на пасаду, пасля чаго афармляў мабільныя тэлефоны ў растэрміноўку па спецыяльным дадатку для юрыдычных асоб. У сувязі з тым, што аплата па растэрміноўцы не паступала, адміністрацыя салонаў сувязі звязалася з названымі ў дакументах прадстаўнікамі юрыдычнай асобы. Высветлілася, што загады аб прызначэнні на пасаду фіктыўныя.

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку ўстанавілі, што затрыманы самастойна вырабляў выпіскі з загадаў аб сваім прызначэнні кіраўніком, выкарыстоўваючы рэвізійны розныя сталічных арганізацый і выдуманых анкетныя даныя. Набытыя ў растэрміноўку тэлефоны рэалізуюваў, атрыманых грошавыя сродкі траціў на асабістыя патрэбы.

Раней мужчына прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за маёмасныя злачынствы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Колькасць забойстваў у ЗША ўзраста амаль на трэць

Колькасць учыненых у ЗША забойстваў значна ўзраста ў мінулым годзе. Пра гэта паведамляюць амерыканскія медыярэсурсы са спасылкай на адпаведны даклад ФБР. Згодна з ім, колькасць забойстваў павялічылася прыкладна на 30 працэнтаў у 2020 годзе ў параўнанні з 2019-м. Летась у ЗША здзейснена больш за 21 тысяч забойстваў, годам раней — каля 16 тыс. Адзначаецца, што гэта самы рэзкі рост паказчыка за год за ўвесь час адсочвання ФБР даных па такіх злачынствах у краіне з 1960-х. У дакладзе адзначаецца, што летась значна павялічылася іх колькасць у летнія месяцы. Амаль 80 працэнтаў забойстваў здзейснена з выкарыстаннем агнястрэльнай зброі. Заходнія эксперты звязваюць гэты рост у тым ліку з наступствамі пандэміі

COVID-19, у прыватнасці з абмежавальнымі мерамі, якія нярэдка ўводзяцца ўладамі.

У Японіі вызначыўся наступны прэм'ер

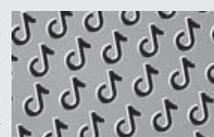
Былы кіраўнік МЗС Японіі Фумія Кісіда абраны новым старшынёй кіруючай у краіне Ліберальна-дэмакратычнай партыі, ён стане наступным прэм'ер-міністрам. Пра гэта паведаміла выданне The Nikkei. Новага старшынё ўдалося выбраць толькі ў другім туры, дзе Фумія Кісіда набраў 257 з 427 галасоў. Яго апанент, колішні кіраўнік МЗС і Мінабароны Японіі Тара Кона, атрымаў 170 галасоў. Такім чынам, Кісіда цяпер займае пасаду старшынё Ліберальна-дэмакратычнай партыі і неўзабаве стане новым, 100-м прэм'ер-міністрам Японіі. Як адзначае японская газета The Asahi Shimbun, новы старшынё кіруючай партыі заявіў, што гатовы неадкладна прыступіць да сваіх абавязкаў. Адной з

прыярытэтных задач Фумія Кісіда назваў выпрацоўку эканамічных мер па барацьбе з наступствамі каранавіруса ў Японіі.

Актыўных карыстальнікаў TikTok — больш за мільярд

Колькасць штомесячных актыўных карыстальнікаў сэрвісу абмену кароткімі відэа TikTok перавысіла мільярд, адзначаецца ў паведамленні платформы. «Дататак TikTok стаў любімай часткай жыцця людзей па ўсім свеце дзякуючы крэатыўнасці і арыгінальнасці нашых аўтараў», — адзначаюць у TikTok. Кампанія, якая належыць кітайскай ByteDance Ltd., паведаміла, што плануе ўкараніць функцыю больш доўгіх відэа, каб дапамагчы сваім карыстальнікам зрабляць больш. Пры гэтым стала вядома, што TikTok ужо апыраўдзіў YouTube па сярэднім часе прагляду. Гэта вынікае са справаздачы, якая была падрыхтавана кансалтынгавай кампаніяй App Annie.

АД «НЁМАНСКОЙ ВЯСНЫ» ДА ВЕРАСНЁўСКАГА МАРАФОНУ

Водны сезон на Аўгустоўскім канале завяршыўся міжнароднымі стартамі

Яны праходзяць у Гродне штогод і сталі традыцыйнымі. Сёлета Міжнародны водны марафон «Аўгустоўскі канал — 2021» сабраў 55 удзельнікаў з Беларусі, Расіі, Узбекістана і Ізраіля. Спартсмены прайшлі ў апошні ўік-энд верасня і, па сутнасці, паставілі кропку ў чарговым турыстычным летнім сезоне.

Так склалася, што фестываль «Нёманская вясна», які праходзіць у першыя выхадныя красавіка, адкрывае сезон воднага турызму, а 27 верасня, у дзень турызму, марафон «Аўгустоўскі канал» яго завяршае. Арганізатарамі спаборніцтва выступілі Міністэрства спорту і турызму Беларусі, Рэспубліканскі турысцка-спартыўны саюз, Міжнародная федэрацыя спартыўнага турызму, Рэспубліканскі вучэбна-метадычны цэнтр фізічнага выхавання насельніцтва.

Як звычайна, удзельнікі марафону стартвалі з тэрыторыі пляжнай зоны Нёмана каля Старога мосту. Пасля размеркавання і нумарацыі 30 экіпажаў спартсменаў-аматараў накіраваліся на байдарках у бок Аўгустоўскага канала. Менавіта там, на шлюзе Нямнова, адбыўся фініш першай воднай дыстанцыі. Другі ўчастак спаборніцтваў прайшоў па дзікіх мясцінах Гродзенскай пушчы, дзе працаюць рэчкі Марыха, Шля-

міца і Чорная Ганча. Каб адолець дыстанцыю, турыстам спатрэбілася ад пяці да дзевяці гадзін. Праўда, не ўсе паспяхова дайшлі да фінішу. Для некаторых байдарачнікаў маршрут аказаўся занадта складаным. Затое ўсе атрымалі добрую порцыю адрэналіну і масу прыемных уражанняў.

— Мы склалі дыстанцыю такім чынам, каб усе ўдзельнікі не толькі паказалі сваё майстэрства, але і атрымалі захапленне ад воднай трасы. Напрыклад, уключылі з боку Нёмана віды старажытнага Гродна са Старым замкам і Каложай на схіле. Многія былі тут упершыню і, вядома, не мелі ўяўлення, як выглядае Аўгустоўскі канал, у прыватнасці шлюз Нямнова, дзе якраз адбыўся фініш першай дыстанцыі, — раскажаў галоўны судзя марафону, віцэ-прэзідэнт

Міжнароднай федэрацыі спартыўнага турызму Сяргея КАЛЯДА.

Другі ўчастак быў больш экстрэмальным. Рачулки ў некаторых месцах пераўтвараліся ў вузкую цяснину, а схілы даходзілі да 30 метраў. Адсутнасць населеных пунктаў рабіла гэтыя мясціны па-сапраўднаму дзікімі. Байдарачнікі неаднойчы назіралі, як да ракі падыходзілі ласі, казулі, мільгалі зайцы і лісіцы. Яны без асаблівага страху ішлі ўздоўж рэчкі, дзе плылі рознакаляровыя экіпажы. Дарэчы, экстрэмальная траса выклікала ў турыстаў-воднікаў адпаведны настрой. Магчыма, ад адрэналіну...

— Турысты-воднікі, у прыватнасці марафонцы, — гэта асаблівыя людзі, іх многім цяжка зразумець,

бо турызм у нейкім сэнсе — гэта хвароба, спорт плюс уражанні, — канстатуе Сяргей Каляда.

Беларусь прадставіла пяць каманд: з Мінскай, Гродзенскай і Брэсцкай абласцей, сталіцы і каманда клуба «Каяк» з Барысава. Свая каманда была і ў Расійскай Федэрацыі. Некалькі турыстаў прыехалі з Узбекістана і Ізраіля. Асабліва парадавала надвор'е. Аказалася, што такі асенні ўік-энд — самы спрыяльны для марафону. Ці то ў гэтым прычыны, ці то ў майстэрстве ўдзельнікаў, але ўсе прайшлі свае трасы без эксцэ-

вобласці, горада Мінска і каманда «Каяк» з Барысава. Кожны ўдзельнік атрымаў памятны медаль, гэта таксама прыкмета часу — прывесці штосьці адметнае з мерапрыемства. Медалі якрэз і сталі такімі сувенірамі, якіх не будзеш у краме, яны спецыяльна выраблены для дадзеных спаборніцтваў.

— Водны турызм асабліва быў папулярны ў Беларусі ў 70—90-я гады XX стагоддзя. Тады толькі ў Гродне налічвалася каля дзясятка моцных каманд, якія ствараліся на базе буйных прапрыетарстваў. Ця-

пер у горадзе такая каманда засталася толькі на заводзе «Гродна Азот». Тым не менш усё больш маладых людзей цікавіць водным турызмам, з'явілася нават пэўная канкурэнцыя за месца ў камандзе, — заўважае Сяргей Каляда.

Удзельнікі марафону атрымалі масу уражанняў. Для іх быў арганізаваны велатур на новых маршрутах Аўгустоўскага канала. Водныя турысты з задавальненнем праехалі па малюнічых кутках старажытнага воднага шляху, даведліся аб цікавых фактах будаўніцтва гісторыка-культурнага аб'екта XIX стагоддзя.

Хочь медыцынская дапамога была напалатовае: разам з турыстамі-воднікамі на байдарцы плыў доктар з усімі неабходнымі медыкаментамі. Вынікі былі падведзены пасля двух дзён спаборніцтва. Падлік просты: у каго аказаўся лепшы паказчык па хуткасці, той і перамог. Гэтым разам у тройку лідараў увайшлі каманды Мінскай

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота дадзена арганізатарамі марафону.

КРЫНІЦА ўРАЖАННЯў...

Абуджэнне цікавасці

Дырэктар Дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Ірына ВАРАНОВІЧ падчас прэсканферэнцыі, прысвечанай Сусветнаму дню турызму, заўважыла, што сапраўды галіна моцна змянілася, прайшла пераарыентацыя на ўнутры рынак, і многія аператары, якія раней працавалі на выезд, сёння арыентаваны на развіццё ўласнага пазнавальнага экскурсійнага патэнцыялу.

Пандэмія стала матыватарам для абуджэння цікавасці да ўласнай гісторыі і культуры. Прычым людзі пачалі заязджаць у районы не раскручаныя куткі Беларусі. Наогул, неалакалізм — сусветная тэндэнцыя ў турызме, калі вандруючы хочучы глядзець і спажываць прадукты і традыцыі, характэрныя для пэўнай мясцовасці. Так, у Моталь едуць на тутэйшы каравай, беларускі абрад «Калядныя цары», які першым трапіў у спіс нематэрыяльных спадчыны ЮНЕСКА, важна паглядзець менавіта ў вёсцы Семежава, дзе ён зародзіўся, а банку хочацца адведаць у вёсцы, дзе рэцэпт яе прыгатавання перадаваўся ад пакалення да пакалення.

Сёння ствараюцца і раскручваюцца новыя маршруты, новыя аб'екты для паказу, узводзяцца мемарыяльныя комплексы, звязаныя з гісторыяй Вялікай Айчыннай вайны, развіваецца музейная справа. Перад прадстаўнікамі галіны яшчэ шмат разнастайных задач. Напрыклад, распрацоўка маршрутаў для людзей, якія маюць пэўныя фізічныя абмежаванні. Уласна, менавіта інклюзія абрана тэмай сёлеташняга Сусветнага дня турызму.

Што схавана ў рэгіёнах?

Са студзеня атэставана каля паўтары сотні гідаў-перакладчыкаў і экскурсаводаў. Многія з іх стараюцца прапанаваць ціка-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

выя тэмы, увесці свой матэрыял, накласці яго на тыя турыстычныя дыстанцыі, якія дазваляюць адкрыць новыя бакі беларускай культуры, гісторыі, па-іншаму зірнуць на прыродную спадчыну. І калі раней атэставыя праходзілі ў сталіцы, то ў апошнія гады яна бывае і выязная, прычым тэматычна падстройваецца пад канкрэтныя групы.

Усё большую папулярнасць набываюць аўтарскія маршруты, экскурсаводы ведаюць, як зацікавіць турыстаў мясцовай самабытнай культурай і тым цікавым інфармацыйным, пазнавальным патэнцыялам, што схаваны ў рэгіёнах.

Як паведаміў дырэктар Нацыянальнага агенцтва па турызме Павел САПОЦЬКА, сёння спецыялісты галіны працуюць над тэмай, прысвечанай месцам памяці, звязаным з Айчыннай вайной 1812 года, Першай і Другой сусветнымі войнамі. Такія аб'екты маюць сур'ёзнае асветніцкае значэнне і іх неабходна ўводзіць у турызм. Яшчэ адно даследаванне звязанае з палацава-паркавымі ансамблямі і сядзібна-паркавымі комплексамі. На вялікі жаль, не ўсе беларусы ведаюць пра тое, што ў нас кожны рэгіён насычаны вялікай колькасцю матэрыяльных аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны, і, безумоўна, важна ўводзіць гэты патэнцыял у турыстычную дзейнасць. Не засталася па-за ўвагай і нематэрыяльная гісторыка-культурная спадчына: беларуская кухня, фальклор, традыцыйныя абрады, промыслы і рамствы, этнаграфічныя аб'екты. Усё гэта вельмі каштоўны матэрыял, здольны ўзбагаціць любую турыстычную праграму.

Вясковыя сюрпрызы

Сёння ў аграсядзібах часта можна пачуць здзіўленыя воклічы турыстаў: «Няўжо ў нас такое бывае?» Сапраўды, нашы вёскі багатыя на сюрпрызы. Агратурызм развіваецца дзякуючы крэатыўным ініцыятывам. У краіне створана каля трох тысяч аграсядзіб,

канкурэнцыя расце, і, каб завабіць да сябе гасцей, гаспадары імкнуча аздабляюць свае турпапановы за кошт уласных ідэй, ведаў і ўменняў. За звычайнымі домамі на вёсцы могуць стаяць насычаныя праграмы, музеі, майстар-класы, фестывалі і адкрыцці.

Сельскі турызм пачаў маладзец. На вёску са сваімі ідэямі пацягнулася моладзь, семі з маламі дзецьмі. Так, у Валожыцкім раёне сёлета маладая шматдзетная сям'я адкрыла новую сядзібу, у якой праводзяцца майстар-класы па піве. Група турыстаў прыязджае сюды, «закладае» сваё піва, а праз тры тыдні вяртаецца па гатовы прадукт. Трэба адзначыць, што гаспадары — прадстаўнікі новага пакалення, яны паспелі папрацаваць у ІТ, сацсетках, сістэме продажаў і ведаюць, як сябе падаць, — месцы тут раскупляюцца на некалькі месяцаў наперад.

Керамісты, мастакі, скульптары робяць на сваіх сядзібах арт-рэзідэнцыі (напрыклад, можна згадаць сядзібы «Стулы», «Птах»). Гаспадары аграсядзібы «Альхова» па мясцовых рэцэптах пекучы хлеб і праводзяць майстар-класы, а яшчэ яны зладзілі экспедыцыю па Ваўкавыцкім раёне і нават зрабілі буклет, прысвечаны традыцыйным стравам.

Гаспадары розных сядзіб пачалі аб'ядноўвацца, дамаўляцца з мясцовымі жыхарамі, рамеснікамі, устаноўмаі адукацыі і культуры і ствараць насычаныя праграмы для турыстаў пад адзіным брандам. Так, у гэтым годзе запрацуюць новы кластар «Наваколле» ў Брэсцкай вобласці. Яго прэзентацыя пройдзе 23—24 кастрычніка. Ён аб'ядноўвае гаспадароў сядзіб, рамеснікаў і асоб, якія ведаюць, чым смачным пачаставаць турыстаў. Кластар створаны на базе Кобрынскага і суседніх раёнаў. Падчас прэзентацыі можна будзе пазнаёміцца з музеем вясковага скульптара, які з дрэва паспее выразіць цэлую гісторыю сваёй вёскі, даведацца пра пэт-тэрапію (гэта «фішка» сядзібы «Зялёна

хата», якая мае ўласны заапарк). Сюды з'едуцца рамеснікі і фермеры.

Дзякуючы падобнаму ўзаемадзенню аграсядзібы гатовы прымаць ужо не толькі невялікія групы турыстаў, але і экскурсійныя аўтобусы. І туроператары пачалі даваць у свае маршруты вясковыя пункцікі. Як вынік — агратурызм пачаў ажыўляць вёскі. Там, дзе дзякуючы ініцыятывам гаспадароў аграсядзіб закіпела жыццё, сталі выкупляцца закінутыя домкі, у мясцовых жыхароў з'явілася магчымасць прадаць сваю прадукцыю, абуджаецца цікавасць да творчасці.

Спіс

пазашкольных вандровак

Новыя маршруты, музейныя праграмы, праекты, фестывалі — выдатныя рэсурсы для дадатковай адукацыі і выхавання дзяцей і моладзі. Насамрэч ужо можна даваць школьнікам на лета (ці канікулы і выхадныя) не толькі спіс пазашкольных лідаратуры, але і спіс карысных вандровак. Падказкі, куды паехаць, можна знайсці на сайце Нацыянальнага агенцтва па турызме і Рэспубліканскага цэнтру турызму і краязнаўства.

Калі раней у школах не было прынята ўключачы турыстычныя вандроўкі ў працэс навучання, то сёння тэма адукацыйнага турызму актыўна абмяркоўваецца на высокім узроўні. «На працягу года мы шчыльна працавалі з Міністэрствам адукацыі, і было прынята рашэнне, што ў межах школьных дысцыплін — географіі, гісторыі, літаратуры — школьнікі будуць наведваць пэўныя аб'екты. Дзеці павіны ведаць гісторыю, а вандроўкі паспрыяюць патрыятызму выхаванню», — заўважыла Ірына Варановіч. Прапрацоўваюцца пытанні, як зрабіць такія паездкі для школьнікаў больш даступнымі. Таксама варты прадумаць пытанні з арганізацыяй экскурсій для класаў.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

ИГРАЙ ПО-МАСТЕРСКИ С БЕЛГАЗПРОМБАНКОМ

ВЫИГРАЙ 20 000 рублей!

mastercard

Настоящие правила проведения рекламной игры «Играй по-мастерски с Белгазпромбанком» (далее – Правила), разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Играй по-мастерски с Белгазпромбанком» (далее – Рекламная игра).

1. Сведения об организаторе

Организатором Рекламной игры является Частное предприятие «Айсберри», УНП 191117734, зарегистрировано 02 июня 2009 г. решением Минского городского исполнительного комитета в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191117734 (далее – Организатор).

Юридический адрес: 220014, г. Минск, пер. С. Ковалевской, 54/1, каб. 303-79.

1.1. Заинтересованное лицо – ОАО «Белгазпромбанк».

2. Наименование Рекламной игры: «Играй по-мастерски с Белгазпромбанком».

3. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

4. Период проведения Рекламной игры: с 01.10.2021 г. по 31.01.2022 г. включая период розыгрыша и вручения призов.

5. Комиссия по проведению Рекламной игры:

Для контроля за ходом Рекламной игры создается комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Рекламной игры. Комиссия состоит из Председателя и 4 членов.

Председатель комиссии: Максимчук Юлия Владимировна, начальник отдела маркетинга ОАО «Белгазпромбанк».

Члены комиссии:

1. Коржак Александр Витальевич, видеоинженер-дизайнер ЧП «Айсберри»;

2. Врублевская Ольга Александровна, главный бухгалтер ЧП «Айсберри»;

3. Канах Павел Витальевич, главный специалист управления информационной политики ОАО «Белгазпромбанк»;

4. Варихаш Руслан Александрович, главный специалист отдела рекламных коммуникаций ОАО «Белгазпромбанк».

Комиссия осуществляет контроль за соблюдением настоящих Правил проведения Рекламной игры, рассматривает возникающие жалобы и предложения со стороны Участников. Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение периода проведения Рекламной игры.

6. Наименование услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: стимулирование безналичных расчетов физическими лицами с использованием банковских платежных карточек международной платежной системы «**MASTERCARD**», эмитированных ОАО «Белгазпромбанк».

При использовании в Правилах термин «**карточка**» используется в значении, определенной статьей 273 Банковского кодекса Республики Беларусь: «Банковская платежная карточка – платежный инструмент, обеспечивающий доступ к банковскому счету, счетам по учету вкладов (депозитов), кредитов физического или юридического лица для получения наличных денежных средств и осуществления расчетов в безналичной форме, а также обеспечивающий проведение иных операций в соответствии с законодательством Республики Беларусь».

7. Состав и размер призового фонда Рекламной игры и источники его формирования и призовой фонд Рекламной игры составляет сумму в размере **190 229,90 (Сто девяносто тысяч двести двадцать девять) белорусских рублей 90 копеек**, формируемые за счет денежных средств Заинтересованного лица и состоит из:

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры:

№ п/п	Наименование призов, участвующих в розыгрыше	Стоимость приза, бел. руб.	Количество призов, шт.	Общая сумма, бел. руб.
1.	СУПЕРПРИЗ	20 000,00	1	20 000,00
	денежные средства	2 988,51		
2.	главный ежемесячный приз	5 000,00	3	15 000,00
	денежные средства	747,13		
3.	денежный приз	100,00	1 500	150 000,00
ИТОГО:				190 229,90

8. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Рекламной игры:

8.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица – держатели платежной карточки международной платежной системы «**MASTERCARD**», эмитированной ОАО «Белгазпромбанк», достигшие 18 лет: граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь;

8.2. Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также Члены комиссии по проведению Рекламной игры.

9. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г. включительно:

9.1. Быть или стать держателем платежной карточки международной платежной системы «**MASTERCARD**», эмитированной ОАО «Белгазпромбанк» (далее – Карточка).

9.2. Для участия в **ежемесячных** розыгрышах совершить с использованием одной Карточки, не менее 4 (четыре) безналичных операций в периоды, указанные в Таблице № 2, по оплате товаров (работ, услуг) в объектах торговли и сервиса, при этом сумма каждой безналичной операции должна быть не менее 30,00 (Тридцати) белорусских рублей;

9.3. Для участия в розыгрыше СУПЕРПРИЗА совершить не менее 15 (Пятнадцати) безналичных операций в период с 01 октября по 31 декабря 2021 г., по оплате товаров (работ, услуг) в объектах торговли и сервиса, при этом сумма каждой безналичной операции должна быть не менее 30,00 (Тридцати) белорусских рублей;

9.4. зарегистрировать участвующую Карточку (а если у Участника несколько Карточек, то каждую участвующую Карточку) на интернет-сайте: www.belgazprombank.by (далее – Сайт), указав:

1. фамилию (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно при наличии) держателя Карточки на русском языке, формат заполнения – как в документе, удостоверяющем личность, пример – Иванов Иван Иванович (обязательно для заполнения поля);

2. личный номер мобильного телефона держателя Карточки (обязательно) в формате – код мобильного оператора, номер абонента (пример – +375297893667, где 29 – код мобильного оператора, а 7896367 – номер абонента, без пробелов и символов);

3. первые четыре цифры и последние четыре цифры номера участвующей Карточки, с помощью которой была совершена безналичная операция. В случае, если в Рекламной игре участвует несколько

Карточек одного Участника, то зарегистрировать каждую Карточку. В случае совершения Участником Рекламной игры безналичной операции с использованием электронной копии платежной Карточки «**MASTERCARD**» (посредством мобильных платежных сервисов «Apple Pay», «Samsung Pay», «Mi Pay», «Кошелёк»), регистрировать необходимо первые четыре цифры и последние четыре цифры номера **физической Карточки** «**Mastercard**» или первые четыре цифры и последние четыре цифры номера Карточки, эмитированной в рамках варианта продукта «Виртуальная карточка», и отраженных в формах услуг дистанционного банковского обслуживания «Интернет-банк» и «Мобильное приложение» BGPB mobile ОАО «Белгазпромбанк»;

Также Участнику необходимо подтвердить согласие на участие в Рекламной игре, ознакомление с настоящими Правилами, а также подтвердить согласие на предоставление Заинтересованному лицом Организатору своих персональных данных для проведения Рекламной игры на Сайте, путем проставления соответствующей галочки при заполнении регистрационной формы.

При условии совершения Участником Рекламной игры, с использованием зарегистрированной Карточки, не менее 4 (четыре) безналичных операций в периоды, указанные в Таблице № 2, каждая безналичная операция на сумму от 30,00 (Тридцати) белорусских рублей будет участвовать в розыгрыше **главного ежемесячного приза** в размере 5 000,00 белорусских рублей или **денежного приза** (500 призов) в размере 100,00 белорусских рублей каждый.

При условии совершения Участником Рекламной игры не менее 15 (Пятнадцати) безналичных операций в период с 01 октября по 31 декабря 2021 г., каждая безналичная операция на сумму от 30,00 (Тридцати) белорусских рублей будет участвовать в розыгрыше **СУПЕРПРИЗА** в размере 20 000,00 белорусских рублей.

Каждый Участник Рекламной игры за период с 01 октября по 31 декабря 2021 г. может выиграть не более ЧЕТЫРЕХ (3 ежемесячных приза и СУПЕРПРИЗ) денежных призов, по одному призу в каждом розыгрыше.

Ежемесячные призы будут разыгрываться в каждом месяце, следующим за месяцем, в котором совершались безналичные операции по зарегистрированной Карточке (например, в розыгрыше, который пройдет в ноябре 2021 года будут участвовать операции, совершенные в октябре 2021 года, в розыгрыше, который пройдет в декабре 2021 года будут участвовать операции, совершенные в ноябре 2021 года и т.д.).

10. Не подлежат к участию в Рекламной игре безналичные операции, которые:

– совершены с использованием Карточки «**MASTERCARD**» до 00 часов 00 минут 01.10.2021 года и после 23 часов 59 минут 59 секунд 31.12.2021 года;

– совершены операции по снятию наличных денежных средств или пополнению счета;

– совершены в устройствах самообслуживания: банкоматы, инфокиски, платежные терминалы самообслуживания;

– связаны с оплатой телекоммуникационных услуг;

– совершены операции, проведенные в кассах отделений и каналах дистанционного банковского обслуживания банков или в РУП «Белпочта»;

– совершены посредством форм услуг дистанционного банковского обслуживания «Интернет-банк», мобильное приложение BGPB Mobile, SMS-управление ОАО «Белгазпромбанк», платежного ресурса <https://pr.bgbp.by/p21/> и <https://pay.bgbp.by/>, сервиса переводов на сайте <http://belgazprombank.by>;

– совершены операции перевода денежных средств с/на другую платежную карточку;

– совершены операции с использованием платежной карточки «**MASTERCARD**», не зарегистрированной на Сайте;

– операции, по которым денежные средства, перечисленные в рамках безналичной операции по совершенной в период с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г., были частично или в полном объеме возвращены объектами торговли и сервиса Участнику Рекламной игры.

Организатор оставляет за собой право проверки данных о достоверности совершенных безналичных операций Участниками Рекламной игры, в том числе обратиться к заинтересованному лицу в целях проверки безналичных операций, участвующих в Рекламной игре.

11. Порядок розыгрыша, уведомления Победителей о результатах розыгрыша и вручения призов.

11.1. Розыгрыши призов проходит по адресу: Республика Беларусь, РУП «Отель «Минск», г. Минск, пр. Независимости, 11/2, конференц-зал отеля «Минск», в соответствии с датами и временем, указанным в Таблице № 2.

11.2. Розыгрыш призового фонда проводится открыто с возможностью присутствия на нем Участников Рекламной игры. Результаты розыгрыша Рекламной игры не должны зависеть от воли Организатора и не могут быть никем специально устроены.

11.3. Розыгрыши призов проводится согласно следующему графику:

Таблица № 2. Розыгрыши призов:

№	Дата и время розыгрыша	Период регистрации Участника на сайте	Период совершения безналичных операций	Приз
1	17.11.2021 11:00	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 31.10.2021	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 31.10.2021	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
2	16.12.2021 11:00	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 30.11.2021	с 00:00:00 01.11.2021 по 23:59:59 30.11.2021	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
3	19.01.2022 11:00	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 31.12.2021	с 00:00:00 01.12.2021 по 23:59:59 31.12.2021	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
4	19.01.2022 11:15	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 31.12.2021	с 00:00:00 01.10.2021 по 23:59:59 31.12.2021	СУПЕРПРИЗ – 1 шт.

11.4. Для розыгрыша по фамилии, имени и отчеству (при наличии) Участника Рекламной игры в алфавитном порядке формируется список Участников Рекламной игры, с указанием фамилии, имени, отчества (при наличии) Участника, первых четырех цифр и последних четырех цифр номера платежной Карточки и суммы операции.

Все номера имеют одинаковую разрядность. Каждому Участнику Рекламной игры присваивается игровой номер с первого разряда (000001, 000002, 000003, 000004 и т.д.) и данный номер является основанием для участия в розыгрыше приза.

Участнику Рекламной игры присваивается такое количество игровых номеров, которое соответствует количеству совершенных им операций, удовлетворяющих условиям Рекламной игры.

11.5. Определение выигрышных игровых номеров происходит следующим образом:

Для проведения розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10-ти штук с номерами от 0 до 9. Определение выигрышных

игровых номеров происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

В лототрон Организатором загружаются шары с номером от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последнего зарегистрированного игрового номера. Шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного игрового номера. Номер шара вносится в протокол.

Далее в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых номеров в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного игрового номера. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6, 7 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

Ежемесячный розыгрыш:

Первым определяется Победитель главного ежемесячного приза в 5 000,00 (Пять тысяч) белорусских рублей. Выигравшим главный ежемесячный приз считается **первый игровой номер**, определенный согласно п.11.5, а каждый 200-й (двухсотый), следующий за ним в списке, в количестве 500 игровых номеров, получают денежный приз в 100 (Сто) белорусских рублей. Всего 1 (один) главный ежемесячный приз и 500 (пятьсот) денежных призов.

Каждый Участник Рекламной игры может выиграть не более одного ежемесячного денежного приза в каждом розыгрыше. В случае повторного попадания на уже Победившего Участника Рекламной игры, выигрышным считается следующий по списку Игровой номер иного Участника Рекламной игры. В случае если выигрышный игровой номер попадает за конец списка, то дальнейшее исчисление продолжается с начала списка.

В случае выигрыша ежемесячного приза Участник Рекламной игры продолжает участвовать в розыгрыше следующих ежемесячных призов и СУПЕРПРИЗА при выполнении всех условий Рекламной игры.

Розыгрыш СУПЕРПРИЗА:

Участвуют все Участники, совершившие не менее 15 (Пятнадцати) безналичных операций в период с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г., каждая безналичная операция на сумму от 30,00 (Тридцати) белорусских рублей. Розыгрыш проводится согласно п.11.5.

11.6. Организатор уведомляет победителей о выигрыше СМС-сообщением и победителя СУПЕРПРИЗА письменно заказным письмом с уведомлением до 25 января 2022 г.

Для получения главного ежемесячного приза и СУПЕРПРИЗА победителю необходимо предоставить не позднее 29 января 2022 г. копию страниц паспорта 25, 31–33, или копию страниц 3, 15–17 вида на жительство, или двухстороннюю копию биометрического вида на жительство, или двухстороннюю копию ID-карты) любым из указанных способов:

– письмом по адресу: 220014, г. Минск, пер. С. Ковалевской, 54/1, каб. 303-79;

– письмом на электронный адрес: info@iceberr.by.

Все призы (за вычетом удержанной суммы подоходного налога из денежной части приза) до 31 января 2022 г. (включительно) будут перечислены каждому Победителю на его текущий (расчетный) счет в ОАО «Белгазпромбанк», доступ к которому обеспечивается банковской платежной Карточкой международной платежной системы «**MASTERCARD**», эмитированной ОАО «Белгазпромбанк» участвующей в Рекламной игре. В случае отсутствия у Победителя текущего (расчетного) счета в ОАО «Белгазпромбанк», доступ к которому обеспечивается Карточкой «**MASTERCARD**», сумма приза будет перечислена на любой активной текущий (расчетный) счет Победителя, открытый в ОАО «Белгазпромбанк» в белорусских рублях, доступ к которому обеспечивается банковской платежной Карточкой, эмитированной ОАО «Белгазпромбанк». Победитель должен проинформировать Организатора об отсутствии активного текущего (расчетного) счета, доступ к которому обеспечивается Карточкой «**MASTERCARD**» не позднее 29 января 2022 г., отправив сообщение на электронный адрес: info@iceberr.by или на телефон Организатора +375 (29) 183-79-34.

11.7. Призы не подлежат замене.

11.8. При получении призов Победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь и осуществляется Организатором.

11.9. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

12. Наименование печатного издания средства массовой информации для публикации Правил и результатов розыгрыша, сроки публикации:

12.1. Правила Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

12.2. Результаты розыгрыша Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звезда» не позднее 29 января 2022 г.

13. Права и обязанности Участников Рекламной игры.

13.1. Принимая участие в Рекламной игре, Участник Рекламной игры подтверждает свое ознакомление и согласие со всеми условиями настоящих Правил, а также принимает на себя обязательства выполнять все требования настоящих Правил и законодательства Республики Беларусь, вытекающие из участия в Рекламной игре и/или связанные с получением призов.

13.2. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее Участник соглашается с тем, что в рамках данной Рекламной игры их имена, фамилии, отчества, фотографии, аудио и видео интервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в рекламных целях связанных с продвижением и результатами данной Рекламной игры, в том числе по радио, телевидению, в глобальной компьютерной сети Интернет и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты им какого-либо вознаграждения в рамках данной Рекламной игры. Все права, в том числе исключительные имущественные права, на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

13.3. Участник Рекламной игры при заполнении регистрационной формы на Сайте обязан вводить достоверную информацию. Организатор не несет ответственность за достоверность данных, внесенных Участниками Рекламной игры в регистрационную форму, а также за последствия внесения Участником Рекламной игры недостоверной информации в регистрационную форму.

14. Порядок предоставления информации по вопросам проведения Рекламной игры.

14.1. Все возможные вопросы и претензии Участников Рекламной игры в отношении организации и условий передачи Призов должны быть адресованы Организатору Рекламной игры по адресу: 220014, г. Минск, пер. С. Ковалевской, 54/1, каб. 303-79, тел.: +375 (29) 183-79-34.

14.2. Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону 120, а также на сайте: www.belgazprombank.by.

14.3. Организатор не вступает в споры между Участниками Рекламной игры относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза.

15. Иные условия.

15.1. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются согласно законодательству Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации Рекламной игры № 4077 от 27.09.2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Слова дэпутату

ПРАВЫ, АБАВЯЗКІ І ПРЫНЦЫП ІНКЛЮЗІІ

Якія новаўвядзенні і падыходы прадугледжаны ў адноўленым Кодэксе аб адукацыі

На найбліжэйшы час новая рэдакцыя кодэкса рыхтуецца да другога чытання на восенёўскай сесіі парламента. Калі будзе прыняты канчатковы варыянт, гаварыць рана. Між тым новая рэдакцыя ў многім адрозніваецца ад папярэдняй. Сістэма адукацыйнага патрабавання новых падыходаў.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы Лілія Кір'як у інтэрв'ю «Звяздзе» акрэсліла самыя важныя моманты новага кодэкса.

Як рыхтуецца дакумент

Кодэкс рыхтаваўся не зняцка. Міністэрства адукацыі некалькі гадоў збіраў інфармацыю, прапановы і заўвагі. Работа была распачата яшчэ дэпутатамі папярэдняга, 6-га склікання. У чэрвені гэтага года тэма адукацыі была прысвечаная парламенцкаму слуханню, дзе выступалі прадстаўнікі розных рэгіёнаў, розных узроўняў сістэмы адукацыі.

— Мы правалі значную папярэднюю работу — арганізавалі круглыя сталы, дыялогіваўся пляцоўкі, прыслухаліся да настаўнікаў-практыкаў, якія разумеюць усё праблемна. Наша задача была пачуць прадстаўнікоў усёй вертыкалі кіравання ў сістэме адукацыі, настаўнікаў і, вядома, грамадскасць, нашых бацькоў, — расказала дэпутат парламента.

Надаўна прайшоў паязданне пашыранай групы парламенцкай камісіі з удзелам прадстаўнікоў Адміністрацыі Прэзідэнта, Савета Рэспублікі, Цэнтра прававых даследаванняў, Галоўнага прававога ўпраўлення Палаты прадстаўнікоў, дзе абмяркоўвалі мэтазгоднасць той ці іншай нормы. Такім чынам, прынята ў першым чытанні аўтарская рэдакцыя і рыхтуецца да другога. Асноўныя пазіцыі, можна сказаць, акрэслены.

Парадак

трэба выконваць

Новыя нормы будуць дакладна рэгуляваць адносіны паміж удзельнікамі адукацыйнага працэсу — навучнікамі, педагогамі і бацькамі. Дарэчы, у першым варыянце некаторыя змены выклікалі пэўны абыякавы сярэд бацькоў.

— Яны не разумеалі сутнасць змяненняў, яны вырашылі, што мы пазбаўляем іх права ўдзелу ў адукацыйным працэсе. Мы дапрацавалі норму, дзе гаворыцца, што кіруючыя установы адукацыі разам з органамі самакіравання, куды ўваходзяць і бацькі, вырашаюць, якім чынам бацькі будуць удзельнічаць у адукацыйным працэсе. Гэта значыць, знаёміцца з яго ходам, адзнакамі дзяцей, вынікамі вучэбнай дзейнасці, метадычнымі навукамі і выхавання. Каб не было сумненняў у бацькоў, мы гэту норму абмеркавалі і дапрацавалі. Яна ў канчатковым варыянце, на мой погляд, будзе спрыяць нармальным адносінам школы і сям'і, канструктыўнаму і давяральнаму ўзаемадзеянню, — адзначыла Лілія Кір'як.

Таксама дапрацаваныя артыкулы, якія датычацца правоў і абавязкаў удзельнікаў адукацыйнага працэсу. Узмоцнены патрабаванні як да педагогаў, так і да навучнікаў. Школа — гэта ўстанова са сваімі парадкамі, якія трэба выконваць.

Толькі сярэдня адукацыя

Новы кодэкс замацуе сярэдня адукацыю абавязковай. Як паведаміла прадстаўнік Пастаяннай камісіі, захаваюцца асноўныя традыцыі, дзе галоўнае — даступнасць кожнага да якаснай адукацыі. Але ёсць і новыя моманты. У прыватнасці, дапрацавана норма, якая дазваляе сумішчаць дамашняе навучанне са школай. Гэта датычыцца дзяцей, якія маюць пэўныя абмежаванні па медыцынскіх паказчыках. Па новым заканадаўстве яны маюць магчымасць наведаць мерапрыемствы, класныя гадзіны, быць з калектывам, больш сацыялізавацца.

Таксама ў асобны від навучання вылучаецца дыстанцыйная форма, якая раней лічылася заочнай. Зараз яна будзе самастойнай, як і сеткавая форма навучання. У мэтах эканоміі бюджэтных сродкаў можна праходзіць навучанне ў сеткавай форме на базе адной установы.

Права на адукацыю атрымаюць і тыя непаўналетнія, якія змешчаны ў следчы ізалятар. Змогуць вучыцца і тыя, хто ўжо асуджаны і знаходзіцца ў пэўных умовах.

Прынцып інклюзіі

Адноўлены кодэкс узмоцніць прынцыпы інклюзіі. У сувязі з гэтым з'явіліся новыя артыкулы. Напрыклад, «Працаўладкаванне ў лік броні». Такім чынам, забяспечваюцца сацыяльныя гарантыі выпускнікоў з асаблівасцямі развіцця, абмежаванымі магчымасцямі. Яны атрымліваюць абарону і гарантыю ад дзяржавы ў працаўладкаванні. На сёння сітуацыя іншая.

— Калі няма працоўных месцаў для такой катэгорыі пасля заканчэння сярэдняй спецыяльнай установы альбо ВНУ, яны становяцца на ўлік ва ўпраўленні працы і сацыяльнай абароны, а з цягам часу і працаўладкоўваюць. Але яны губляюць статус маладога спецыяліста і ўсё аднаведна сацыяльны пакет. Новая рэдакцыя замацоўвае норму, якая гарантуе працоўнае месца. Такія ж гарантыі атрымаюць і выпускнікі платнай формы навучання, — патлумачыла Лілія Кір'як.

Уводзяцца спецыяльныя нормы для працаўладкавання за кошт броні для дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, для асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, якія атрымалі спецыяльную адукацыю. Калі іх не ўдаецца размеркаваць з-за адсутнасці адпаведных месцаў, у такім выпадку выпускнікам разам з дакументам аб адукацыі будзе выдавацца пасведчанне аб накіраванні на працу на забраніраванае працоўнае месца.

Для юнакоў па жаданні альтэрнатыўная служба ў арміі будзе залічваюцца як адпрацоўка маладога спецыяліста. Гэта новая асаблівасць, якая замацоўваецца заканадаўча.

Меры да наймальніка і статус каледжа

Як расказала дэпутат парламента, уводзіцца норма вяртання бюджэтных сродкаў з боку наймальніка. Гэта адбываецца ў тым выпадку, калі заказчыкі кадрую неабгрунтавана адмовілі ў прыёме на работу выпускніка, які накіраваны ў дадзены ўстанова. Бюджэтныя сродкі прыйдуцца вярнуць наймальніку і ў выпадку незаконнага звальнення маладога спецыяліста.

Што датычыцца мэтавага накіравання, зноў жа, большая адказнасць каледжэца на заказчыкаў кадрую. Тыя, хто зрабіў дзяржаўны заказ, але адмовіўся прымаць на работу выпускнікоў прафадкацыі, будуць абавязаныя кампенсавать кошт навучання дадзенай установе. Згодна з новай рэдакцыяй, адбудзецца алтымізацыя ўстаноў прафадкацыі, усё яны атрымаюць статус каледжаў. Гэта будзе адзіны від такога роду ўстаноў.

Садкі як прыклад дзяржаўна-прыватнага партнёрства

Як патлумачыла парламентарый, для рэгулявання дзейнасці прыватных навучальных устаноў адукацыі ёсць асобны законапраект «Аб ліцэнзаванні». Між тым новы Кодэкс таксама ўтрымлівае некаторыя нормы адносна прыватнага навучання.

— У новым кодэксе ёсць палажэнне аб частковым дзяржаўным фінансаванні прыватных дашкольных і школьных устаноў адукацыі. Але пры пэўных умовах. Напрыклад, калі ў новым мікрарэёне няма месцаў у крокавай даступнасці для дзяцей дашкольнага ўзросту. У такім выпадку прыватная ўстанова пры наўняўсці свабодных месцаў можа ўзяць гэтых дзетак, і дзяржава будзе часткова фінансаваць іх утрыманне, — расказала суразмоўніца.

Гэта дазволіць палепшыць стан з месцамі ў дзіцячых садках, якіх не хапае ў новых мікрарэаёнах. А з іншага боку, гэта стымул для адкрыцця прыватных устаноў адукацыі. Дарэчы, прадугледжана сацыяльная граантыя для студэнтаў-платнікаў. Ім, якія бюджэтным, можа быць аказана матэрыяльная дапамога за кошт сродкаў даходнай часткі ўстановы адукацыі. Пакуль такая дапамога аказваецца толькі тым, хто вучыцца на бюджэтнай форме.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ПОСТ, МАЛІТВА ПЛЮС... ВАКЦЫНА

Як больш эфектыўна супрацоўнічаць медыцыне і праваслаўнай царкве на карысць жыцця, здароўя людзей і грамадства ў цэлым? Пра гэта ішла размова ў Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі.

Многія хваробы вылучаюцца, кажучы часам вернікі, постам і малітваю. Ды, пэўна ж, не ўсе, што пацвярджае чацвёртая хваля эпідэміі каранавіруса. Таму змагацца за здароўе і жыццё хворых неабходна і пры дапамозе вакцыны, і з выкарыстаннем іншых дасягненняў сучаснай навуцы, медыцыны. Вызначаны шэраг кірункаў (больш за 40!), паводле якіх разгортваецца сістэмнае аказанне сумеснай дапамогі хворым з боку беларускіх медыкаў і праваслаўных святароў. Як аб'яднаць намаганні, больш эфектыўна супрацьстаяць хваробам — цялесным, душэўным, духоўным — гаворылі падчас пасяджэння Каардынацыйнага савета па распрацоўцы і рэалізацыі сумесных праграм супрацоўніцтва паміж органамі дзяржкіравання і Беларускай праваслаўнай царквой. Прадстаўнікі медыцыны і царквы абмяркоўвалі, як выконваецца прынятая раней Праграма супрацоўніцтва паміж Міністрам і БПЦ, уносілі прапановы па яе развіцці. Упаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Аляксандр Румак прапанаваў скласці адпаведны план мерапрыемстваў, каб палепшыць і пашырыць узаемадзеянне.

Ад 15 да 40 працэнтаў жыццяў удаецца зберагчы дзякуючы перадаборным кансультаванню, якія ўжо 10 гадоў праводзяць у Беларусі гінеколагі, псіхологі і святары. Найбольш эфектыўны «жыццэабарончы рух» разгорнуты ў Барысаўскай апарэі — сумесна з Барысаўскім радзільным домам.

З вуснаў мітрапаліта Мінскага і Заслаўскага Веніяміна, Патрыяршага экзарха ўсяе Беларусі прагучала слова «сапрацоўніцтва». Такі дух супрацы сапраўды панаваў у зале. Кіруючы, супрацоўнікі розных цэнтраў і медустановаў, а таксама святары, што займаюцца сацыяльным служэннем, дзяліліся досведам, акрэслівалі перспектывы кірункі дзейнасці, болевыя кропкі, дзе сумесныя намаганні найбольш неабходны: барацьба з наркаманнямі, алкагалізмам і іншымі формамі залежнасці, прафілактыка псіхічных хвароб, прадукцыйнае суіцыдаў, штучных перарыванняў цяжарнасцяў, паліятыўная дапамога хворым... Поле для сумеснай працы медыкаў і святароў велізарнае, бо рознага роду хвароб, сацыяльных канфліктаў, што могуць іх правакаваць, не становіцца менш. Вельмі важна ў наш час, звярнуў увагу Міністр аховы здароўя Дмітрый Піневіч, умець любіць канфлікт пераводзіць у канфлікт канструктыўны, у чым шматвяковы досвед праваслаўнай царквы вельмі каштоўны.

Іван ЖДАНОВІЧ.

Новае абсталеванне для лячэння дзяцей

Гандлёвая сетка «Санта» перадала Брэсцкай абласной дзіцячай бальніцы відэакаланаскоп апошняга пакалення

Унікальнае абсталеванне коштам 320 тысяч рублёў рытэйлар набыў за свой кошт і зрабіў падарунак дзіцячай лячэбнай установе. Цяпер для правядзення даследаванняў і бясплоўных аперацый не давядзецца накіроўваць маленькіх пацыентаў у Мінск, як гэта было раней.

Відэакаланаскоп будзе выкарыстоўвацца для правядзення складаных малаінвазійных маніпуляцый без адкрытага разрэзу. Гэта дазволіць пазбегнуць страт крыві і знісць рызыку інфекцый у дзяцей. Пасля такой аперацыі не застаецца шва, а дзіця хутка папраўляецца.

— Патрэба ў такім абсталеванні наспела даўно, планы на яго вялікія, — сказаў галоўны ўрач Брэсцкай абласной дзіцячай бальніцы Сяргей КОУШЫК. — Раней дзяцей для такіх маніпуляцый накіроўвалі ў сталіцу, а цяпер з'явілася магчымасць дапамагчы хутка і якасна ў Брэсце. Нягледзячы на тое, што абсталеванне дарагое, такая дапамога дзіцяцям проста бясплатна.

У штаце ўстановы ўжо ёсць спецыяліст, які прайшоў навучанне, і пасля тэсціравання абсталеванне запустыць у работу.

Генеральны дырэктар «Санта Рытэйл» Аляксандр ЧУЙКО ўрач перадачы сертыфіката на абсталеванне галоўнаму ўрачу бальніцы адзначыў, што кампанія хутка знайшла пастаўшчыка і даставіла абсталеванне ў краіну:

— Лічым гэта ўкладам у здароўе падрастаючага пакалення і спадзяёмся, што новы апарат дазволіць наблізіць якасць медыцынскай дапамогі нашага рэгіёна да сталічнага узроўня.

Варта сказаць, што холдынг «Санта» не першы раз дапамагае медыцыне, летас установам Брэсцкай вобласці перадалі аўтамабілі хуткай дапамогі, апараты ШВЛ і УГД.

Яна СВЕТАВА.

ІМЁНЫ

Валерый КАНЯХІН:

«Стварэнне песні — як нараджэнне дзіцяці»

Пасля таго як ён скончыў музычную школу па класе фартэпіяна, у творчым лёсе быў вельмі доўгі перапынак. Юнак пачаў спяваць у 16 гадоў і называе сябе «выхадцам з рэстарану». Менавіта тады малады эстрадны выканаўца ўвайшоў у самадзейны калектыў «Шчырасць» пры рэспубліканскім інтэрнаце ветэранаў працы і ваіны, кіраўніком якога была цяперашняя салістка ансамбля «Святла» Кацярына Балатоўская. Дарэчы, яна не толькі хросная маці талента і выканаўчага майстэрства спявача Каняхіна, але і хросная яго дачушкі Аліны.

— Ансамбль народны, у складзе якога адны жанчыны. Я там адспяваў гадоў пяць. Пазнаёміўся з прафесійнымі артыстамі. Стала ўсё гэта мне цікава, даведаўся, што значыць аўтарская песня, — кажа Валерый.

Вершы ён пачаў пісаць рана. Ужо ў 14-15 мог зарыфмоўваць радкі, але, як гаворыць, укладчыцаў у іх нейкі сэнс не дазваляў узрост, не халала жыццёвага вопыту. Можна, таму ўвесь час і цягнуўся да дарослых, з якімі заўсёды цікава.

— У мяне сябры ва ўзросце ад 45 гадоў, з імі вельмі камфортна. Мне падабаецца, што гэты ўзрост мяне ўспрымае. Хоць усе розныя, аднак у нас ёсць агульныя захапленні.

Напрыклад, сяброў з Тацянай Волкавай, яна адвакат, але яшчэ і аўтар-выканаўца, піша песні і выступае. Па родзе дзейнасці мы з ёй розныя, але, сустрэўшыся, можам размаўляць дзве гадзіны, — дзеліцца спявак.

І, сапраўды, як кажа сам герой, у коле яго сяброў самыя розныя людзі, сярод якіх і чыноўнікі, і дырэктары, і нават мільянеры. Ганарыцца Валерый сяброўствам з Уладзімірам Матусевічам, генеральным дырэктарам «Хендэ АўтаГрад», былым палкоўнікам міліцыі, а цяпер і аўтарам вершаў дзюжых яго песьні. Шануе спявак і сяброўства з Валерыем Сарокам, пісьменнікам, які здымае кіно пра цікавых людзей, — вось і пра Валерыя Каняхіна ён таксама марыць зняць фільм. А сяброўства і супрацоўніцтва Валерыя з легендай беларускай сцэны Надзеяй Мікуліч доўжыцца вось ужо восем гадоў.

— У нас добры сяброўскі тандэм: калі ёй неабходна дапамога, я з вялікім задавальненнем дапамагаю. Яна, можна сказаць, хакер: у яе ёсць усе сучасныя праграмы, калі трэба мне нешта — дашле ўмомант. Яна ў гэтым плане сучасная. Калі я напісаў песню, Надзея Мікуліч — сканер, пакуль не скажа мне ісці на студыю, я не пайду, — усміхаецца Валерый. — Дзякуючы Надзеі Анатольеўне, у мяне з'явілася пэўная ступень пазнавальнасці. З легендай, з заслужанай артысткай у пачатку сваёй творчай кар'еры я спяваў перапеўкі, яна дазваляла ў сваім канцэрце выканаць мне чатыры-пяць песьняў, гэта дарагога варты.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Рэальныя мэты

ДОБРА БЫЦЬ ЭЛІТАЙ

Малады вучоны? Дапаможам камерцыялізаваць ідэі!

Міжнародная навуковая канферэнцыя «Моладзь у навуцы — 2021» праходзіць гэтымі днямі ў Нацыянальнай акадэміі навук з удзелам 250 маладых даследчыкаў. Гэта не толькі найбуйнейшае навуковае мерапрыемства ў нашай краіне, але і прэстыжная пляцоўка для прэзентацыі праектаў таленавітай моладзі з краін СНД, блізкага і далёкага замежжа.

ПЕРАЕМНАСЦЬ ПАКАЛЕННЯ

— Для інавацыйнай эканомікі развіццё навукі і тэхналогій з'яўляецца адной з найважнейшых перадамуў. Вядома, для таго, каб мы істотна прасунуліся ў гэтым кірунку, патрабуецца падтрымка маладых навукоўцаў і ўвогуле маладзёжных ініцыятыў, накіраваных на стварэнне новых прадуктаў, — падкрэслівае галоўны вучоны сакратар і старшыня Савета маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Андрэй ІВАНЕЦ. — У Акадэміі навук сёння створана цэласная сістэма падтрымкі маладых навукоўцаў, якая ўключае ў тым ліку магчымасці атрымання стыпендыі і грантаў.

Так, тры гады таму быў заснаваны конкурс «100 маладых талентаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі». Удзельнічаць у ім могуць маладыя навукоўцы, якія абаранілі кандыдацкую дысертацыю ва ўзросце да 30 гадоў або атрымалі навуковую ступень доктара навук ва ўзросце да 40 гадоў. Яны ўжо маюць вопыт кіраўніцтва шэрагам навуковых праектаў, працуюць з магістрантамі, аспірантамі, фарміруюць маладзёжныя каманды. Гэта наш кадравы рэзерв. Маладыя вучоныя, якія ўвайшлі ў банк даных «100 маладых талентаў» за мінулыя тры гады істотна прасунуліся ў сваёй навуковай і адміністрацыйнай дзейнасці. Многія з іх ужо займаюць кіруючыя пасады ў навуковых арганізацыях і лабараторыях. Такім чынам, конкурс стаў дзейсным інструментам, які дапамагае ініцыятыўным і таленавітым маладым людзям развівацца ў навуцы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Уліку найпершых

«ХОЧАЦА ВЯРНУЦА Ў ТЫЯ ЦУДОЎНЫЯ ДНІ», або Як «Дойліды» скарылі Кузбас

Па выніках працы на Міжнароднай студэнцкай будоўлі «Кузбас-300» у расійскім горадзе Кемераве студэнцкі будаўнічы атрад «Дойліды» імя П. І. Блахіна Палацка дзяржаўнага ўніверсітэта стаў найлепшым. Беларускія студэнты разам з расійскімі і казахскімі будаўнікамі ўдзельнічалі ва ўзвядзенні спартыўных і сацыяльных аб'ектаў капітальнага будаўніцтва Кузбаса. Камандзір атрада

чацвёртакурснік механіка-тэхналагічнага факультэта спецыяльнасці «Хімічная тэхналогія перапрацоўкі прыродных энерганосьбітаў» Уладзіслаў КОНАХАЎ раскажа, што на міжнароднай будоўлі сабраліся 18 атрадаў, канкурэнцыя была сур'ёзная, аднак «Дойліды» адчувалі сябе ўпэўнена.

(Заканчэнне на 3-й стар. «ЧЗ».)

Фота з архіва атраду.

ДОБРА БЫЦЬ ЭЛІТАЙ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Пры ўдворе здавальняльнай ацэнкі гадавой справаздачы аб навукова-даследчай, педагагічнай і інвацыійнай дзейнасці лаўрэатам конкурсу выплачваецца штогадовая прэмія ў памеры да 50 базавых велічынь у перыяд уваходжання ў банк даных «100 талентаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі». Кандыдаты навук могуць знаходзіцца ў банку да 35-гадовага ўзросту, а дактары навук — да 45 гадоў.

Акрамя таго, у 2019 годзе былі заснаваныя некалькі імянных прэмій для маладых навукоўцаў: прэмія імя акадэміка Жарэса Алфёрава (у галіне фізікі, матэматыкі, інфарматыкі, фізіка-тэхнічных і тэхнічных навук), акадэміка Васілія Купрэвіча (у галіне біялогіі, хіміі і навук аб Зямлі, медыцыны і аграрных навук) і першага прэзідэнта Акадэміі навук Усевалада Ігнатюцкага (у галіне гуманітарных і сацыяльных навук).

«Акрамя матэрыяльнага стымулу, вельмі важна, каб маладзё адчувала пераемнасць, а імяныя стыпендыі якраз і дазваляюць паглыбіцца ў гісторыю Нацыянальнай акадэміі навук і стаць да яе датычнымі. Сёння маладыя вучоныя да 35 гадоў складаюць прыкладна 30 працэнтаў ад агульнай колькасці работнікаў ва ўсіх структурах Нацыянальнай акадэміі навук. Ступені кандыдата і доктара навук маюць з іх 12—15 працэнтаў. Многа гэта ці мала? Вядома, нам хацелася б, каб матывацыя да абароны, у першую чаргу, кандыдацкай дысертацыі была больш высокая, — канстатуе Андрэй Іванец, — але заробкі навукоўцаў залежаць не толькі ад навуначыі ў іх вучонай ступені, але і ад узроўню праектаў, у якіх яны задзейнічаны, і аб'ёму іх фінансавання.

ПРАФЕСІЙНЫЯ АМБІЦЫІ

Падрыхтоўка інтэлектуальнай эліты на ўзроўні магістратуры, аспірантуры і дактарантуры займае Інстытут падрыхтоўкі навуковых кадраў НАН. Для гэтых мэт задзейнічана матэрыяльна-тэхнічная база ўсіх арганізацый акадэміі, якая з'яўляецца найбуйнейшай навукова-тэхнічнай карпарацыяй у краіне. Фарміраванне будучых вучоных адбываецца не ў вучэбных аўдыторыях, а, так бы мовіць, на перадавой акадэмічнай навуцы — у лабараторыях акадэмічных інстытутаў і навукова-практычных цэнтраў, на эксперыментальных пляцоўках, археалагічных раскоп-

ках. Цяпер у Акадэміі навук праграмы аспірантуры рэалізуююцца ў 52 навуковых арганізацыях па 137 навуковых спецыяльнасцях.

А якімі ж матывамі кіруецца маладзё, каб пайсці вучыцца спачатку ў магістратуру, а потым і ў аспірантуру? Як паказваюць апытанні, гэта жаданне самаўдаскарнавацца, магчымасць займацца навуковай дзейнасцю, прасоўванне па кар'ернай лясвіцы, імкненне працаваць у навуковай установе ці вышэйшай навучнай установе, павысіць свой сацыяльны статус і самасцвердзіцца.

Зразумела, эфектыўнасць аспірантуры ў вялікай ступені залежыць ад таго, хто туды паступае, якія мэты і задачы ставіць перад сабой будучы вучоны: проста абараніць дысертацыю або адбыцця ў навуцы? Чым жа прыцягвае маладых навучанне ў акадэмічнай аспірантуры? У першую чаргу гэта пашырэнне свайго навуковага кругагляду: размова ідзе пра магчымасць адкрываць новыя галіны ведаў, інтэлектуальны рост, магчымасць стасункаў з дзесяціма навуцы, аспірантамі з іншых аддзелаў і лабараторый. Акадэмічны аспіранты канстатуюць, што даследчая дзейнасць дазваляе ім дысцыплінаваць мысленне.

Як сцвярджае старшыня Савета маладых вучоных Андрэй Іванец, праблема з забеспячэннем маладзё жылём у Акадэміі навук вырашаецца добра. Так, магістранты і аспіранты на 100 працэнтаў забяспечаны месцамі ў інтэрнаце. Прычым жыллё знаходзіцца ў крокавай даступнасці ад Акадэміярада, што вельмі зручна пры падрыхтоўцы магістарскіх работ і кандыдацкіх дысертацый. Для маладых вучоных праблема таксама вырашаецца комплексна: ёсць інтэрнат і арэнднае жыллё ў комплексе «Магістр». Ёсць таксама асобны дом для маладых вучо-

ных, які быў пабудаваны па ўказе кіраўніка дзяржавы. Зараз чаргі ў інтэрнат ці на арэнднае жыллё ў акадэміі няма. «Але маладзё цяпер хоча мець уласнае жыллё, таму мы працуем у гэтым кірунку: правядзены праектныя работы і зроблена закладка жыллага дома на перакрываванні вуліц Праграмістаў і Акадэміка Купрэвіча, куды змогуць засяліцца як маладыя вучоныя, так і старэйшае пакаленне», — дадаў Андрэй Іванец.

УНІКАЛЬНЫ ШАНЦ

— Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт з'яўляецца лідарам тэхнічнай адукацыі ў нашай краіне, і выхаванне крэатыўнай маладзё, фарміраванне культуры інавацыйнага прадпрыемства ў маладзёжным асяроддзі — адна з яго прыярытэтных задач, — падкрэслівае дырэктар філіяла БНТУ «Навукова-даследчыя політэхнічны інстытут» Віктар ТРАПАЧКА. — У сучасных рэаліях вучоны павінен не толькі генерываваць ідэі, але і ўмець арганізаваць навуковае даследаванне, сфарміраваць навуковую групу, падумаць, каму могуць быць цікавыя вынікі гэтага даследавання. На працягу апошніх сямі гадоў універсітэт удзяляў значную ўвагу стварэнню інавацыйнай інфраструктуры, якая дапамагла б маладзё не толькі задумаць свой праект, але і давесці яго да практычнай рэалізацыі, у тым ліку арганізаваць уласны бізнес. Для гэтага ў БНТУ створана ўнікальнае асяроддзе, якое ўключае шэраг элементаў.

Першы — гэта студэнцкія навукова-даследчыя лабараторыі. Іх ва ўніверсітэце дваццаць, створаны яны ў розных галінах рэальнага сектара эканомікі: гэта і энергетыка, і машынабудаванне, і будаўніцтва, і горная справа. З 20 лабараторый шэсць атрымлівалі

падтрымку на развіццё сваёй матэрыяльнай базы ад спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай маладзё.

У 2014 годзе ў БНТУ быў створаны Старт-цэнтр. Гэта самы інавацыйны і маладзёжны праект універсітэта, унікальны шанц для тых, у каго ёсць ідэі для стварэння і развіцця ўласнага бізнесу, а таксама для тых, чые камандны і лідарскія здольнасці дапамогуць рэалізацыі творчых задум і планаў іншых удзельнікаў. Місія старт-школы — развіццё культуры маладзёжнага прадпрыемства ў БНТУ, падтрымка бізнес-актыўнасці маладых навукоўцаў і, вядома, пошук цікавых стартапаў. У цэнтры праводзіцца шэраг тэматычных мерапрыемстваў (мітапы і прэзентацыі праектаў, семінары і бізнес-гульні), аказваецца кансультаванне па пытаннях прававой аховы і кіравання інтэлектуальнай уласнасцю, поўны комплекс інфармацыйна-маркетынгавых паслуг для арганізацыі інавацыйнага бізнесу.

Паколькі БНТУ — тэхнічная ВНУ, таму і стартапы тут — пераважна «прадуктовыя». Падчас правядзення старт-школы з'явілася дакладнае разуменне, што стартаперам-пачаткоўцам патрабуюцца дапамога, у першую чаргу з фізічнай візуалізацыяй іх ідэй.

Напрыклад, вы загарэліся ідэяй стварэння шматфункцыянальнай прылады, якая можа палегчыць жыццё. Вы лічыце гэта вядомым вынаходствам, придумалі канцэпцыю і думаеце, што валі прадукт будзе цікавы рынку. Але што паказаць інвестарам? Патрэбны ўзор! Усе гэтыя пытанні вырашае Фаблаб. Дзякуючы сучаснаму абсталяванню і цалкам новым падыходам да хуткага мадэлявання і прататыпавання ў вытворчай лабараторыі можна прайсці ўсе стадыі — ад распрацоўкі ідэй да гатовага камерцыйнага прадукту.

Усёго Фаблаб валодае двума дзясяткамі адзінак абсталявання: гэта 3D-прінтары з камплектам інструментаў для абслугоўвання, фрэзерна-гравіравальны станок, лазерны гравіравальны-рэжучы станок, канструктары для зборкі робатаў і электрапраграмаваных прылад, абсталяванне для слясарных і мантажных работ і гэтак далей. Акрамя тэхнічнай аснашчэнасці, Фаблаб можа пахваліцца правядзеннем майстар-класаў (напрыклад, па 3D-мадэляванні), якія дазваляюць пашырыць творчыя магчымасці карыстальнікаў. Наведвальнікі могуць працаваць самастойна або сумесна з мента-

рам. Практыкуецца падыход, калі вопытная карыстальнікі ўключаюць у працу ў якасці ментараў. Фаблаб лагічна ўбудавана ў сістэму падтрымкі і развіцця інавацый універсітэта, заняўшы ў ёй сваё месца.

БЫЦЬ У ТРЭНДЗЕ

Як раскажаў Віктар Трапачка, кліентамі Старт-цэнтра былі 34 праекты, з іх шэсць маюць устойлівы бізнес. Гэта вельмі добры паказчык, таму што па сусветнай статыстыцы толькі два працэнты кліентаў стартапаў праз пэўны час арганізуюць паспяховы бізнес.

Адным з самых першых праектаў Старт-цэнтра БНТУ стаў робат багі, які ў выніку вырас у серыю набораў для адукацыйнай рэабілітацыі і кампанію «МРобат». Адзін з самых вядомых старт-праектаў — «ТурбаСфера» — накіраваны на вырашэнне праблемы ўтылізацыі энергіі залішняга ціску прыроднага газу і больш эканомнага выкарыстання рэсурсаў. «ТурбаСфера» можа атрымліваць энергію з другасных энергасурсаў і цэплавых адходаў. Тэхналогія паказала сабе працаздольна, бяспечнай і прыносіць даход. На дадзены момант выпускнік энергетычнага факультэта БНТУ Кірыл Лялюкоў, які калісьці прыйшоў са сваёй ідэяй у Старт-цэнтр, стварыў ужо тры прадпрыемствы — у Навукова-тэхналагічным парку БНТУ «Палітэхнік», у Сколкаве (Расійская Федэрацыя) і ў Навукова-тэхналагічным парку Бела-стока.

Яшчэ адзін прыклад паспяхова інавацыі звязаны з вышэйкай. Сёння дызайн-цэнтр вышэйкай Fainy.by — самае буйное прадпрыемства на рынку паслуг па гэтым профілі. А пачалося ўсё з ідэй абзавесціся ўласным карпаратыўным стылем па аналогіі з сусветнымі ўніверсітэтамі. У каманду аб'ядналіся студэнты некалькіх факультэтаў, якія самастойна распрацавалі дызайнерскі лагатып універсітэта і спыніліся на ідэі яго вышыўкі: глядзіцца сучасна і прэзентабельна. Атрымалася дастойная калекцыя. Далей узнікла ідэя прапрацаваць з нацыянальнымі арнаментамі, які ў трэндзе і асабліва запатрабаваны срод маладзё. Для кожнага малонка пішацца індывідуальны камп'ютарная праграма. Затым прыйшло разуменне, што з гэтага праекта можна арганізаваць самастойны бізнес. З'явілася інтэрнэт-крама, а затым старт-перавалі ў ТАА «Дызайн-цэнтр вышэйкай» — адзін з рэзідэнтаў тэхнапарка БНТУ «Палітэхнік».

Нечакані!

Першакурснік факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ Яўген Стэфанкоў перамог у конкурсе «VK Cup» у намінацыі «Mobile». Студэнт распрацаваў дадатак для паслухоўвання падкастаў у сацыяльнай сетцы «УКантакце», дзе карыстальнікі могуць пакідаць «хуткія рэакцыі» ў выглядзе смайлікаў або невялікай тэкстай нататкі, а стваральнікі гучавага файла — сачыць за статыстыкай рэакцый слухачоў.

Чэмпіянат «VK Cup» праводзіўся ў чатырох намінацыях: «Mobile» (мабільная распрацоўка), «Engine» (спартыўнае праграмаванне), «Design» (дызайн інтэрфейсаў), «ML» (машынная навучанне). Удзельнікамі сталі больш за 1000 рус-

Дадай сваё... «УКантакце»

камоўных IT-спецыялістаў ва ўзросце ад 16 да 42 гадоў, і толькі 128 з іх прайшлі ў фінал. У кожным з кірункаў было сем прызавых месцаў. Дарэчы, 17-гадовы Яўген Стэфанкоў стаў самым маладым пераможцам конкурсу, апырэдыўшы ў інтэлектуальнай гонцы вопытных спецыялістаў.

У рамках конкурснай праграмы удзельнікам прапаноўвалася вырашыць задачы па пашырэнні ў перспектыве функцыі «УКантакце». Так, у адборачным туры канкурсанты намінацыі «Mobile» выконвалі заданні па стварэнні дадатку для апрацоўкі галасавых паведамленняў з эфектамі закадравага смеху, праектавалі інтэрфейс выкліку таксі, вызначалі ўзрост карыстальнікаў па іх паводзінах. У фінальным падымку удзельнікі на працягу тыдня распрацоўвалі дадатак для паслухоўвання падкастаў.

Пераможцаў вызначалі IT-спецыялісты каманды «УКантакце» праз тэсціраванне працаздольнасці дасланных праектаў.

Чэмпіянат найлепшых распрацоўшчыкаў і дызайнераў «VK Cup» праводзіцца штогод камандай сацыяльнай сеткі «УКантакце» з 2012 года. Конкурс аб'ядноўвае найлепшых IT-спецыялістаў для пашырэння і распрацоўкі новага функцыяналу сацыяльнай сеткі, вывучэння сучасных тэндэнцый IT-рынку, стварэння ўмоў для развіцця маладых распрацоўшчыкаў і магчымасці іх працаўладкавання ў IT-кампаніі. Яго удзельнікі з'яўляюцца рускамоўна праграмісты-спартсмены, дызайнеры інтэрфейсаў, спецыялісты па машынным навучанні і стваральнікі мабільных праграм ва ўзросце ад 16 гадоў.

Матэрыялы падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Майстар-клас

АНИМАЦЫЯ ЯК ТРАМПЛІН

Ведаец, які зараз адзін з найбольш актуальных трэндаў у сацсетках? Мабільная анімацыя. Наша героіня Аляксандра ЖУРОМСКАЯ зацікавілася ёй амаль два гады таму, і зараз гэты занятак для дзяўчыны не проста хобі, а работа па душы.

— Я з Мазыра, але зараз жыю ў Мінску. З дзяцінства думала, што стану вядомай спявачкай, аднак лёс распарадзіўся па-іншаму, — расказала наша суразмоўніца. — Скончыла Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт, паралельна адвучылася на візажыста. Але пайшла ў грамадскае харчаванне, дзе прапрацавала дзесць гадоў: афіцыянткай, метрдэталем у адным з вядомых рэстаранаў сталіцы. З абавязкамі спраўлялася добра, была магчымаць развівацца ў гэтай сферы, аднак мне заўсёды хацелася рэалізаваць менавіта свой творчы патэнцыял. Таму ў мінулым годзе прыняла рашэнне звольніцца і пачала рабіць відэа- і фотаконтэнт для сацсетак знаёмых, сяброў. Хутка да мяне звярнулася сяброўка, якая прапанавала весці профіль у Instagram яе рэстарана. Пагадзілася, але не думала, што змагу гэтым зарабляць, да таго ж адчувала шмат няўпэўненасці. Але мне вельмі падабалася ствараць прыгожыя відэаролікі, таму не спынялася ў развіцці.

Заказчыкі пачалі прыходзіць да Сашы з прапановамі супрацоўніцтва амаль адразу. Яна самастойна вывучала сферу мабільнай анімацыі, разбіралася і эксперыментавала з дадаткамі.

— Анімацыя стала для мяне трамплінам да дарослага і самастойнага жыцця. З гэтым было не вельмі складана, таму што асабістыя сацсеткі я актыўна вяду яшчэ з юнацтва. Ужо правяла каля дзясці вэбінараў па мабільнай анімацыі, майстар-класы, выпусціла некалькі патакоў вучаніц аўтарскага курса. Каб усё атрымаўся, з раніцы да ночы па 18—20 гадзін на працягу некалькіх месяцаў рыхтавала якасны контэнт, напрацавала ўласны «фішкі». І цяпер падпісчыкі і вучаніцы адзначаюць, што мае работы не падобныя на іншыя, адрозніваюцца асаблівай эстэтыкай і складанасцю выканання. Над кожным сваім праектам працую доўга, педантычна прадумваю кожную дэталю, кадр, таму ролікі выглядаюць цэласна і дынамічна. Акрамя таго, для мяне важна расставіць правільныя акцэнтны ў мазцы. Таму можна сказаць, што для ўдалага выніку я не шкадую ні часу, ні сіл.

Аляксандра супрацоўнічае з вядомымі беларускімі і замежнымі брэндамі. Дзяўчына прызнаецца, што яна — самы строгі для сябе крытык...

— Шчыра кажучы, асабліва з крытыкай я не сутыкалася, і для мяне гэта прыемна. Да таго ж чым больш напрацоўвала вопыт, тым больш становілася ўпэўненай у сваіх сілах. Лічу сябе гнуткай у рабоце: калі заказчык патрабуе — магу перарабіць або падкарэкціраваць відэаролік колькі тэрба разоў. На стварэнне аднаго 15- або 30-секунднага ў мяне сыходзіць прыкладна пець гадзін. Памятаю, аднойчы рабіла двух- і чатыроххвілінныя відэа, тады спатрэбілася каля двух тыдняў. Гэта да таго, што не так усё проста, як падаецца на першы погляд. Каб рабіць такія ролікі, патрабуецца добрая тэхніка — раю карыстацца iPhone, ён больш падыходзіць для работы, там шмат больш патрэбных функцый і інструментаў. А таксама трэба мець пачуццё густу, нагляджанасці і жаданне развівацца, тварыць.

Саша расказала, што, для таго каб пачаць зарабляць на мабільнай анімацыі, хопіць усяго трох мабільных дадаткаў: Bazart (відэарэдактар), Videolear (фотарэдактар), Motionlear (для апрацоўкі дэталю).

— Для многіх з тых, хто навучаецца мабільнай анімацыі, вялікую цяжкасць складае актыўнае вядзенне сацсетак. Але трэба разумець: зараз блогінг выйшаў на іншы ўзровень, змяніліся «правільны гульні», таму гэтак абавязкова трэба вучыцца. Мала ведаць асновы мабільнай анімацыі, варта яшчэ ўнікаць у маркетынг, блогінг, законы прасоўвання ў Instagram. Я люблю сацсеткі і адчуваю сябе там як рыба ў вадзе.

Да дарослага і самастойнага жыцця

Здымаць сторыз, рабіць фота- і відэаконтэнт для мяне ў радасць. Штодзень публікую цікавыя контэнт, афармляю калажы, дапамагаю весці розныя камерцыйныя профілі, падтрымліваю зваротную сувязь са сваімі вучаніцамі. З такім хуткім рытмам перыядычна выгараю, аднак з-за таго, што ёсць вялікае жаданне вывесці свой брэнд на новы ўзровень, у якім бы я ні была настроі, бяру сябе ў рукі і іду далей. У мяне пакуль няма сваёй каманды, дзесці ўнутры яшчэ сядзіць праблема пад назвай «зрабіло усё сама», але ў далейшым усё ж такі планую дэлегіраваць бізнес-частку свайго занятку іншым спецыялістам, каб у мяне было больш часу на творчасць.

Саша кажа, што настройвацца на правільныя работы лад ёй дапамагае прырода, добрая музыка і медытацыі. «Але на гэта усё застаецца вельмі мала часу. У мяне ёсць дакладная мэта — развіваць асабісты брэнд, маштабаваць яго і актыўна і якасна прасоўвацца ў сацсетках».

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота з архіва героіні.

Лакацыі актыўнасці

Запросіць «Лянок»

Новы працоўны вытворчы праект пад такой назвай з удзелам студэнцкіх атрадаў плануецца рэалізаваць у 2022 годзе Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў БРСМ і Аршанскі лянокамбінат, паведамлілі ў Цэнтральным камітэце Саюза моладзі.

Такое рашэнне прыняло кіраўніцтва прадпрыемства і Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў падчас наведвання Аршанскага лянокамбіната ўдзельнікамі рэспубліканскага семінара студэтрадаў.

Паўдзельнічаюць у вытворчым працоўным праекце «Лянок» 50 чалавек. Аснову студэтрада складаць навучэнцы Аршанскага дзяржаўнага прафесійнага ліцэя тэкстыльшчыкаў імя Г. В. Сямёнава. Па конкурсе, пасля папярэдняга навучання асновы прафесіі ў ліцэі, байцамі зводнага вытворчага атрада стануць таксама хлопцы і дзяўчаты з найбліжэйшых раёнаў — Дубровенскага, Талачынскага, Сенненскага. На працяг месяца яны будуць працаваць у другім і трэцім прадзільных цэхах камбіната прадзільшчыкамі мокрага прадзення. Зароботная плата будзе залежаць ад выпрацоўкі. Галоўнае — не ленавацца. Прадпрыемства зацікаўлена ў маладых работніках, бо патрэба ў прадзільных высока. Таму ў моладзі з'явіцца магчымасць у будучыні атрымаць пастаянную працу, мяркуюць арганізатары праекта.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«ХОЧАЦЦА ВЯРНУЦЦА Ў ТЫЯ ЦУДОЎНЫЯ ДНІ»...

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «43».)

— Адрацавалі мы на будаўніцтве культурнага кластара ў Кемемераве амаль два месяцы. Шчыравалі на аб'екце, дзе будаваўся аддзел харэаграфіі і спеваў. Па прыездзе хутка сарыентаваліся і ўключыліся ў працу, бо будоўля «Кузбас-300» вельмі падобная на Усебеларускую маладзёжную. Усяго нас было 15 чалавек: 14 хлопцаў і адна дзяўчына. Хтосьці тынкаваў і аздабляў сцены, нехта клаў керамічную плітку або працаваў у якасці падсобнага рабочага. Жылі ў інтэрнаце Кемемеравскага дзяржаўнага ўніверсітэта, які размяшчаўся зусім недалёка ад нашага аб'екта.

«Дойлідзі» былі ўпэўнены: гэтая будоўля стане вельмі складанай як фізічна, так і маральна. «Спачатку навічкам было цяжкавата ўключыцца ў працэс. Тут галоўнае — не ўпусціць момант, калі яны пачнуць «тухнуць», здавацца, і своечасова падбадзёрць. Разам з тым мы разумелі, што побач з намі вельмі моцныя будатрады з Расіі і Казахстана. Але іншыя хлопцы і дзяўчаты нас вельмі падтрымлівалі, мы пасябравалі, і нават цяпер з многімі захавалася цесная сувязь. Разам было нашмат лягчэй

рушыць наперад і займацца падрыхтоўкай да розных мерапрыемстваў, спаборніцтваў. Да таго ж расіяне не чакалі такога высокага ўзроўню падрыхтоўкі «Дойлідаў». Калі нас аб'явілі найлепшымі па выніках працы на гэтай будоўлі, эмоцыі перапаўнялі», — падзільліся Улад.

21-гадовы хлопец кажа, што матывацыя ўдзелу ў будатрадах ва ўсіх розная. «Асабіста я ўступіў у студэтрад, бо хацеў паспрабаваць нешта новае. Было гэта два гады

таму. Спачатку паехаў на Усебеларускую маладзёжную будоўлю ў Астравецкае байцом. Пасля першай «цаліны» мяне вельмі прыцягнуў студэтрадаўскі рух, і я стаў камісарам на наступны год. А ўжо на трэці мяне выбралі камандзірам. Я вельмі таварыскі, камунікабельны, знаходжу агульную мову практычна з любым чалавекам, ніколі не баяўся адказнасці. Лічу сябе творчай асобай і, прышоўшы ва ўніверсітэт, раскрыў гэты свой патэнцыял яшчэ больш. На жаль, ужо не змагу

больш ездзіць на «цаліну» разам з будатрадам, бо гэты год — мой апошні ў ВУН, аднак калі б была такая магчымасць, не раздумваючы, пагадзіўся б і надалей займацца такой дзейнасцю».

Камісар «Дойлідаў» студэнт спецыяльнасці «Арганізацыя дарожнага руху» Мікіта БОНДАР уступіў у будатрад яшчэ тры гады таму, а на Міжнародную будоўлю паехаў ужо ў якасці камісара.

— Я вельмі творчы чалавек, у свой час скончыў мастацкую школу. Да таго ж люблю спорт. Да Міжнароднай студэнцкай будоўлі мы рыхтаваліся грунтоўна, упэўніна паехалі ў Расію на такі маштабны аб'ект. Трапілі туды не ўсе, хоць ахвотны было шмат. Менавіта я адказваў за арганізацыю творчых і спартыўных мерапрыемстваў, за тое, каб наш атрад за час трэцяга працоўнага семестра стаў вялікай дружнай сям'ёй. Займаўся ўборкай будаўнічага смецця, залівалі падлогу бетоном, выконвалі іншыя справы. Пасля працы рыхтаваліся да спаборніцтваў або конкурсаў. З камандзіраў змянялі адзін аднаго калі гэта было патрэбна. Не усё адразу атрымлівалася, але мы ўсяму хутка вучыліся. Падымаліся рана, але гэта было

не адчуваць з-за насычаных дзён. Імкнуліся правільна планавать час. На будоўлі абабравацца жаданне стварае, генерывае новыя ідэі. Чаго толькі не рабілі, нават здымалі кліп! Больш за усё ўразіў творчы фестываль, пасля яго атрымаў становаўчы эмоцыі.

20-гадовы Мікіта падзяляўся, што адзін з самых любімых момантаў будоўлі — закрыццё трэцяга працоўнага семестра. «Адраза ўспамінаеш яркія моманты, якіх вынікаў дасягнулі. Шчыра кажучы, мы не былі ўпэўненыя на сто працэнтаў, што станем найлепшымі па выніках працы ў Кемемераве. Гэтаў ўзнагарода — вельмі значная для нас. Увогуле, мае родныя і сябры заўсёды падтрымлівалі ў тым, што я ўдзельнічаю ў будатрадзе. Гэта добрая магчымасць падарожнічаць, заводзіць новыя знаёмствы, развіваць свае навыкі. Калі трапілі ў студэтрад — гэта нашаўжды. Нават праз доўгія гады, як расказвае нам больш дарослае пакаленне студэтрадаўцаў, ты вельмі хочаш заставацца яго часткай, вярнуць цудоўныя дні. Хацелася б працягваць гэтым займацца, але я ўжо выпускнік».

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота з архіва герояў.

ISEX=БАЛЯСЫ

«ТАМУ ШТО Я — ДЗЯЎЧЫНКА!»

Пачнём з любімага — з анекдота. Бацька кажа дачцэ: «І запомні: калі толькі хто пачне да цябе чапляцца — адразу бі яго рыдлёўкай!» Тая ў адказ: «Тата, ты што?! Я ж дзяўчынка!!!» Бацька: «Добра, я куплю табе ружовую!» Дык вось, нашы сённяшнія нататкі — пра «такіх» і «не такіх» прадстаўніц прыгожага полу. («Калі б мужчынскія мары аб ідэальнай жанчыне збываліся, па вуліцах хадзілі б ногі, грудзі і рот, заклеены пластырам») А канкрэтна нагодай стала гісторыя пра дзяўчыну з Санкт-Пецярбурга, якая здзейсніла дарожна-транспартнае здарэнне, а потым папрасіла суд не пазбаўляць яе праваў кіроўцы па той прычыне, што яна... «дзяўчынка». Ні больш, ні менш.

Кацярына Голубева атрымала правы ў ліпені. Праз сем дзён у 2.05 яна на арандаванай машыне ўрэзалася ў прыпаркаванае аўто. З месца ДТЗ дзяўчына знікла, аднак праз час вярнулася з сябрамі. Кампанія агледзела аўтамабіль і таксама з'ехала. («Надліс над знакамі «Абгон забаронены»: «Паважаныя жанчыны, дадзены знак распаўсюдзена не толькі на машыны чырвонага і чорнага колераў!!!») Пры гэтым ніякіх асаблівых даных пра сябе Голубева не пакінула. Суд прыцягнуў дзяўчыну да адміністрацыйнай адказнасці за невыкананне абавязкаў у сувязі з ДТЗ і пазбавіў яе праваў на год. Сама Голубева патлумачыла, што прызнае віну і раскайваецца ў зробленым. Як сказала кіроўца, яна пакуль не адчувае габарытаў. («А ў ложку яна была сапраўднай тыгрыйкай: рыжая, 150 кілаграмаў, з вусамі») «Я ж дзяўчынка, мне трэба дараваць», — гэтымі словамі Голубева завяршыла сваё выступленне.

Яшчэ вось такая гісторыя ў тэму. TikTok-блогерка Джэйд Алізэ таемна зняла канец сустрэчы на відэа і выршыла больш не адказваць мужчыну, які з'ехаў адразу пасля спаткання. У роліку відаць, як дзяўчына падышла з вуліцы да сваіх дзвярэй. Адначасова з гэтым ад дома ад'ехаў аўтамабіль. («— Не ведаю, ісці з ім на спатканне ці не?» — «Ды схадзі, паш, ты чаго?») Як патлумачыла Алізэ, на гэтай машыне з'ехаў мужчына, з якім яна хадзіла на романтичную сустрэчу. Ёй вельмі не спадабалася, што кавалер не дачакаўся, пакуль яна дойдзе да дзвярэй і не зойдзе ўнутр. «Гэта другі «чырвоны сцяжок». Цяпер я знікаю», — сказала раззлаваная жанчына. У каментарыях яна дадала, што першым «чырвоным» сцяжком сталі паводзіны мужчыны на спатканні: ён не адкрыў перад ёй ні адны дзверы. («Парады псіхолага. Хочаш убачыць чорнае карунковае? Падлівай чырвонае паўсалодкае...») Большасць гледачоў усталі на бок Алізэ. «Нават кіроўцы майго Uber чакаюць, калі я ўвайду ўнутр», — напісаў адзін з карыстальнікаў TikTok. «Гэта элементарныя правілы этыкету — чакаць, пакуль іншы чалавек зойдзе ў дом», — дадаў іншы. Трэці сказаў, што дзвярціч неабходна праводзіць да дзвярэй, каб яны адчувалі сябе ў бяспецы. («— Выдатны вечар, можа, зойдзем да мяне выпіць кавы?» — «Ну, я нават не ведаю, кава на ноч неяк...» — «Калі ласка! У мяне не было кавы ўжо паўгода!»)

Іншая блогерка ацаніла заручальныя прэсценкі пасля няўдалых шлюбаў па дзесяцібальнай шкале. («Чаму ў Індыі самыя моцныя шлюбы? Ды таму, што на вяселі жыхары дораць стрэльбу, а нявесце на лбе маюць чырвоную кропку») На размешчаных у сетцы кадрах жанчына спачатку паказала сваю руку без ювелірнага ўпрыгажэння і ацаніла яе ў нуль балаў, патлумачыўшы, што яе першы муж быў «маладым, дурным і згубленым» і таму зрабіў ёй прапанову без прэсценка. («— Бэрымар, што гэта за вышце на балотах?» — «Вы так і не звязілі сваю бабу на мора, сэр»). Далей яна паказала залатое ўпрыгажэнне з каменем і прысудзіла яму адзін бал, бо лічыць яго «выродлівым, як сэрца і душа былога жаніха». Другі прэсценка, цалкам абсыпаны каштоўнымі камянямі, герайна роліка ацаніла ў тры балы і назвала занадта безгустоўным. Трэцяму з вялікім дыямантам жанчына дала восем балаў. «Ён залішне вытанчаны, але мой любімы», — апісала яна ювелірны выраб. («— Дарагі, а золата ржаве?» — «А адкуль такія пытанні?» — «Ды вось нешта з ўпрыгажэннямі, якія ты мне на юбілей падарыў...» — «Так, ёсць такія асобныя віды золата!») Карыстальнікі сеціва раскрытыкавалі паводзіны блогеркі. «Колькі вам яшчэ трэба атрымаць заручальныя прэсценкі, каб зразумець, што вы — усяго толькі часовы этап у жыцці любога мужчыны?», «У мяне нават аднаго вясельнага ўпрыгажэння няма», — выказаліся яны.

...За лжывы данос на мужа жыхарка Чарапаўца атрымала тры гады ўмоўнага пазбаўлення волі з такім жа выпрабавальным тэрмінам. Яна агаварыла мужчыну з-за рэўнасці. («Заўважана, што жанчына нашмат уважлівей слухае мужчыну, калі падчас размовы згадвае любое жаночае імя») Мінулаў зімой яна нападлітку пасля сваркі з мужам вырашыла агаварыць яго. Зварнулася ў праваахоўныя органы і заявіла пра цяжкае злчыныства, нібыта здзейсненага мужам супраць падарышчы. («Не бойцеся разумных жанчын. Калі прыходзіць каханне, мозг у іх адключаецца») Сваю дачку зламніцка падгаварыла пацвердзіць ілжывыя звесткі. Пры праверцы заяўленае не пацвердзілася. Жанчына прызналася ў агаворы, адпаведнае тлумачэнне дала і яе дачка. Дзяўчыны — яны такія... («Патэлефанавала былому і пачула ад яго: «Якая ж ты сцерава!» З замільваннем падумала: «Не забуй... Памятае!»)

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Стварэнне песні — як нараджэнне дзіцяці»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Спявак з'яўляецца членам народнага клуба паэтаў і кампазітараў «Жывіца», якім кіруе Ірына Карнавухава. Сюды, упэўнены саліст, прымаюць таленавітых і дастаткова моцных паэтаў, сярод іх — Алена Харавец, Канстанцін Цыбульскі, і Алена Радкевіч, і Уладзімір Супрановіч, і многія іншыя творцы. Так, аўтар Святлана Войтава напісала песню «Клавішы лёсу», якую на адной з сустрэч клуба пачуў Валеры, твор адразу запяў у сэрца спевака.

— Не кожны пэат можа тае дзіця песню, напрыклад, з нашай «Жывіцы». Я ж змагу падарыць гэтай песні жыццё, усё ж такі я артыст, збіраю людзей і за шэсць гадоў заняў сваю нішу. Святлана падарыла мне яе, і цяпер «Клавішы лёсу» радуець слухача на маіх канцэртах.

Валерыю Каняхіну прыемна, калі людзі гавораць, што добра знаёмая з яго творчасцю. Да таго часу, дадае артыст, пакуль ён не стаў аўтарам-выканаўцам, яго ніхто не ўспрымаў. Падчас работы ў рэстаране Валеры быў звычайным каверам-выканаўцам, у яго рэпертуары было 380 песень, але ні на адну ён не меў права. «Часам справа даходзіла да незмыкання звязак — прыходзілася звяртацца да фаніятара», — згадвае валікаліст.

У 2017 годзе Валерыю Каняхіну перамог на рэспубліканскім фестывалі аўтарскай песні «На доўгім бродзе» з кампазіцыяй «Сябрам». Гэта песня стала для яго сімвалічнай, з ёй артыст аб'ездзіў палову Беларусі.

— Сябры — гэта мой непарушны граніт, мне так пашанцавала, што ёсць годныя людзі, якія не здрадзяць, — гаворыць Валеры. — Прасіў паэтаў напісаць мне песню пра сяброўства, але яны не маглі перадаць тую сімвалічнасць, якую мне хацелася б апісаць. І ў адзін цудоўны дзень на мяне спусціўся дар нябесны, і нарадзіўся верш.

Валеры ўвесь час у думках пра творчасць, пра новыя песні і,

Разам з Надзеяй Мікуліч.

вядома, прыгожыя касцюмы, якія шые дызайнер-мадэльер Святлана Несцяровіч. Артыст удзячны за работу сваім аранжыроўшчыкам Дзіму Брэгету, які жыве ў Лоеве, і Расціславу Галагану з Украіны, асабістаму ўрачу Лары Патапенчы — яны гатовы прыйсці на дапамогу ў любы час сутак.

— Я вельмі мала сплю — трычатыры гадзіны. Калі па вуліцы іду і лаўлю чый-небудзь позірк, значыць, чалавек падумаў, што я, мабыць, звар'яцелы: у маёй галаве ўвесь час мелодыі, — смяецца вакаліст.

Усе ўласныя песні для Валерыя як дзеці, а ў творчай скарбонцы Каняхіна іх каля 30, яны змясціліся ў тры асобныя дыскі. За плячымца артыста — шэраг сольных канцэртаў у сталіцы, прывічым з аншлагамі. Ён лічыць, што ў кожнага — свой глядач.

— Да мяне прыйдзе мая зала, — гаворыць творца. — Калі я рабіў свой першы канцэрт, трэба было сабраць 150 чалавек, вельмі хваляваўся, што не прыйдзе патрэбная колькасць. А сабраў 260. Параўнаем: на першы канцэрт Міхаіла Круга прыйшло ўсяго 15 чалавек. А ў мяне столькі! — радуецца Валеры.

З-за пандэміі спявак не рабіў трыдзятніны канцэрт у мінулы

лістападзе. Аднак сёлета прыхільнікаў творчасці Валерыя Каняхіна чакаюць два сольнікі ў Мінскім раёне.

— Гледача не падманеш, ніколі не дазваляю сабе працаваць пад «фанеру». Рыхтуюся два месяцы перад канцэртам, гэта штодзённая рэпетыцыя.

Калі б майму герою сказалі, што праз колькі гадоў ён стане аўтарам-выканаўцам, членам саюза пісьменнікаў Паўночнай Амерыкі, членам Беларускага саюза музычных дзеячаў, членам народнага клуба кампазітараў і паэтаў «Жывіца», што ён будзе выступаць на «Славянскім базары — 2019» як саліст ад Масквы, не паверыў бы. А сёлета Валерыю Каняхіна атрымаў яшчэ адно пацверджэнне свайму таленту і прафесіяналізму — дыплом лаўрэата І ступені Міжнароднага фестывалю «Давайце воскліцаць!», прысвечаны памяці Булата Акуджава, які арганізаваў саюз аўтараў Масквы.

— Колькі там было моцных канкурсантаў з Германіі, Польшчы і іншых краін! Я не думаю ні пра якое месца — проста хацеў, каб яшчэ раз мільгнула маё прозвішча, пачуць мой голас, маю песню, мне гэта было дастаткова. І я быў у шоку, калі даведаўся, што заняў першае месца.

Наш герой параўноўвае стварэнне песні з нараджэннем дзіцяці. Калі ён піша словы да яе, заўсёды ўзнікае пэўны сілуэт, потым карцінка, пакрысе пачынае развівацца тэма.

— Ёсць у мяне шмат вершаў, але я часам разумею, што многа пустых слоў, нешта не падабаецца. Гэтыя творы павінны пляжыцца прыкладна паўгода. Іх нават трэба забіць, каб потым нешта ў іх памянць. Я з'яўляюся аўтарам усёй музыкі да сваіх песень, аднак словы да іх не толькі мае, але і членаў Саюза пісьменнікаў: гэта Алена Харавец, Канстанцін Цыбульскі, Уладзімір Супрановіч, Уладзімір Матусевіч, Таццяна Волкава, Алена Радкевіч, Святлана Войтава.

Музычны талент, лічыць Валеры, перадаўся яго гадавалай дачуцы Аліне. У твая рэдкія хвіліны, што спявак праводзіць з сям'ёй, ён разумее, што гэты час бясконцы.

— З роднымі я знаходжуся вельмі мала, Аліначка, калі прыходжу, паўзе да мяне, крычыць «Тата!» і не адпускае. Дачка — гэта такі маленькі дыяманцік, смарагд, у якім я бачу сябе, адчуваю, як яна падобная да мяне. Бяру ў рукі гітару і спяваю дачуцыя песні, а яна засьпявае. Вельмі хацелася б, каб яе абмінула жыццё артысткі. Але музычную школу яна павінна скончыць — услягае бывае ў жыцці! (Смяецца.)

Надзея ЗУЕВА.
Фота з архіва спевака.

Пасля канцэрта з роднымі і сябрамі.

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧЭННЕ № 12

ад 19 лістапада 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Засявацкі газетны

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,

грамдаскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар

КАРШОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Аказаныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НИКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей ПАСОЎКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрываецца ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

Тыраж: г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

2003ж. 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30 29.09.2021 г.

Афіша

НА БАРДАЎСКІМ ФЭСЦЕ ВЫСТУПАЦЬ З... 10 ГАДОЎ!

Найстарэйшы ў Беларусі адкрыты фестываль аўтарскай песні, паэзіі і візуальных мастацтва «Віцебскі лістапад» сёлета пройдзе трыццаць пяты раз з 15 да 17 кастрычніка і традыцыйна ў канцэртнай зале «Віцебска». Сярод краін, чые жыхары стануць сёлета «лістападаўцамі», — Беларусь, Ізраіль, Латвія, Новая Зеландыя, Расія, Украіна.

Арганізатары бардаўскага фесту некалькі гадоў таму пашырылі рамкі, праект стаў шматвектарным, шматгранным у жанрах, адпаведна разлічаных на параўнальна большую глядацкую аўдыторыю.

Як і летась, культурная акцыя адбудзецца ў двух фармаатах — рэальным і віртуальным. Тыя, хто прыедзе на малую радзіму Марка Шагала, зноў акупіцца ў душэўную атмасферу форуму, а ў каго не будзе такой магчымасці, змогуць стаць удзельнікам на адлегласці.

Фестываль адкрываецца паэтычным турнірам. Дарэчы, некалькі пераможцаў выданьняў і выдавецтваў ужо гадоў дзюгаў створылі удзельнікаў.

Увечары таго ж дня адбудзецца адкрыццё персанальнай выставкі «Вершыя» Вялянціны Ляховіч. Яна — адна з самых вядомых віцебскіх мастацкаў. Знакамітая тым, што выкарыстоўвае рэчы, больш непатрэбныя людзям, і стварае аб'екты ў вельмі папулярнай у наш час «смеццевай скульптуры». Будзе прадстаўлены і жывапіс розных фармаатаў: тэмперны і алейны, акварэль... Прэзентацыя яе выставкі пачнецца ў паўцёмры. А вельмі крэатыўны віцебскі маладзёжны тэатр «Кола» дапаможа мастацкі гульні ценю і іншым «звычайным чараўніцтвам» зайнтрыгаваць публіку, нават далёкую ад успрымання сучаснага мастацтва.

Датычна галоўнага кірунку фесту — аўтарскай песні — сёлета арганізатары вырашылі панізіць узроставаму плану ўдзельнікаў бардаўскага конкурсу да 10 гадоў. Як растлумачылі карэспандэнту «Звязды» на прэс-канферэнцыі, у Беларусі аўтарская песня маладзее, да таго ж у краіне праводзяць дзіцячыя фестывалы, у тым ліку ў рамках дарослых бардаўскіх праектаў. Таму прышоў час даць магчымасць выступіць

хлопчыкам і дзяўчынкам і на найстарэйшым праекце ў краіне.

Падчас «Віцебскага лістапада» плануецца майстар-клас па гітары ад аднаго з беларускіх мэтраў. Ён падкажа, як правільна аранжыраваць песню, падбраць акампанемент, якія могуць быць памылкі...

Лаўрэаты ўсіх намінацый і ўладальнік галоўнай узнагароды «Прызнанне» выступіць на гала-канцэрце 16 кастрычніка.

Паэтычная вечарына «Ключ ад сёмага неба» стане фінальным акордам юбілейнага фестывалю 17 кастрычніка.

Па традыцыі Цэнтр культуры «Віцебск» (арганізатар праекта) дае прыхільнікам форуму магчымасць атрымаць спецыяльную акрэдытацыю. Яе ўладальнік мае права наведваць усе мерапрыемствы, уключаючы конкурсы, а таксама выступіць у фармаце свабоднага мікрафона ў «Вулчым кафе». Такі Ёсць такая незвычайная магчымасць у гледачоў стаць удзельнікам: прачытаць свае вершы або любімыя чужыя, пагутарыць з удзельнікамі фестывалю.

Напрыканцы яшчэ пра нязвычайнае. Падчас гутарыч з журналістамі ў «Арт-прасторы» (на вуліцы Талстога, 7), адным з філіялаў музея «Віцебскі цэнтр сучаснага мастацтва», дзе былі прадстаўлены работы спадарыні Ляховіч, да арганізатараў далучылася... котка. Шмат хто чуў пра піцёрскіх эрмі-

тажных хвастатых і вусатых — аказваецца, ёсць і ў гэтай установе культуры такая супрацоўніца. Вельмі далікатна вяла сабе на прэс-канферэнцыі, не скінула нічога са стала, на якім ляжалі паперы спікераў, нават лісцікаў клёну, якімі ўпрыгожылі інтэр'ер. Аўтара гэтых радкоў, праўда, падсэдзела: заняла яго крэсла, каб яе ж і фатаграфавалі. А мянушка яе... Палітра! Безумоўна, яна стане адным з... арт-аб'ектаў фестывалю, які так хоцьца паіскацца і паглядзець.

«Віцебскі лістапад» для тых, хто сюды трапіць упершыню, — магчымасць на некалькі дзён стаць бліжэй да мастацтва з вялікай літары. Пры гэтым заўсёды на фэсце дамашняя атмасфера, тут знаёмца, можна лёгка закахацца, і ўжо не рэдкасць, што праз шмат гадоў прыходзяць сюды з дзецьмі і ўнукамі. 35 — параўнальна вялікі тэрмін...

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

Толькі факты!

Яшчэ раз аб прышчэпках для тых, хто сумняваецца

У Беларусі працягваецца вакцынацыя супраць COVID-19. На пытанні, якія часта ўзнікаюць у тых, хто яшчэ раздумвае, прышчэпачца ці не, адказала ўрач-эпідэміялаг, загадчыца аддзялення імунапрафілактыкі аддзела эпідэміялогіі Мінскага абласнога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі **Марына КАЧКАН**.

— **Ці можа вакцына выклікаць захворванне на каранавірусную інфекцыю?**

— Не. «Спадарожнік V» і «Спадарожнік Лайт» утрымліваюць толькі S-бляк каранавіруса, а не цэлы вірус, кітайская вакцына VeroCell утрымлівае цалкам забіты вірус, таму размнажэнне каранавіруса з вакцыны ў арганізме чалавека немагчыма.

— **Ці варта прышчэпачца тым, хто перахварэў?**

— Так. Імунітэт пасля перанесенай інфекцыі не забяспечвае працяглы ахову. Пасля інфекцыі COVID-19, перанесенай бессімптомна або ў лёгкай ступені, вакцынацыю можна пачынаць адразу пасля поўнага выздараўлення. Калі захворванне перанесена ў сярэднявядучай або цяжкай форме, то прышчэпку мэтазгодна ўвесці праз 2—4 тыдні пасля выздараўлення. Можна адклікаць вакцынацыю і на 3—6 месяцаў пасля захворвання, разлічваючы на постынфекцыйны імунітэт.

— **Ці трэба рабіць аналіз на антыцелы да SARS-CoV-2 ці ПЛР на наяўнасць каранавіруса перад вакцынацыяй?**

— Не. Абследавацца перад правядзеннем вакцынацыі на наяўнасць антыгена ці антыцелаў да віруса SARS-CoV-2 немаэтазгодна, бо гэта не нясе ніякай канкрэтнай інфармацыі для прыняцця рашэння. Пры гэтым перад прышчэпкай праводзяцца апытанне і агляд пацыента ўрачом, пасля чаго ён дае дазвол. Абавязкова знаходжанне прышчэпленнага каля працэдурнага кабінета на працягу 30 хвілін для назірання за рэакцыяй на прышчэпку.

— **Ці трэба выконваць самаізаляцыю пасля вакцынацыі?**

— Неабходнасці ў гэтым няма. Вакцына не ўтрымлівае патогенны для чалавека вірус, які выклікае COVID-19, таму захварэць і заразіць навакольных пасля прышчэпкі немагчыма.

— **Ці можна пасля вакцынацыі хадзіць без маскі?**

— Нельга. Ва ўмовах цыркуляцыі каранавіруснай інфекцыі і адсутнасці дастатковага ўзроўню калектыўнага імунітэту неабходна працягваць выконваць усе прафілактычныя меры. Важна разумець, што прышчэпка не дае стапрацэнтнай гарантыі, што вы не заразіцеся каранавірусам. Аднак дакладна ўстаноўлена, што вакцынацыя на 100% абараняе ад цяжкага працякання хваробы і смертнага зыходу.

Нагадаем, што для прафілактыкі каранавіруснай інфекцыі ў Беларусі выкарыстоўваюцца вакцыны Гам-Кавід-Вак (вектарная) вытворчасці РФ (гандлёвая марка «Спадарожнік V»); вакцына супраць SARS-CoV-2 (Vero Cell), інактывавана, вытворчасці КНР; вакцына «Спадарожнік Лайт» (вектарная) вытворчасці РФ. Усе вакцыны прымяняюцца ў асоб ва ўзросце 18 гадоў і старэйшых. Вакцынацыя праводзіцца бясплатна.

«Спадарожнік V» уводзіцца двухразова з інтэрвалам тры тыдні (але магчыма яго павелічэнне да 90 дзён). Эфектыўнасць вакцыны складае больш за 90%. Чакаецца, што імунітэт фарміруецца на два гады, пакуль даказана, што ён захоўваецца 6—9 месяцаў.

Vero Cell уводзіцца двухразова з інтэрвалам 21—28 дзён (магчыма яго павелічэнне да 56 дзён). Эфектыўнасць складае больш за 70%.

«Спадарожнік Лайт» уводзіцца аднаразова. Эфектыўнасць складае каля 80%. Чакаецца, што імунітэт пасля вакцынацыі пратрымаецца 4—5 месяцаў. Гэта вакцына рэкамендавана Міністэрствам аховы здароўя да выкарыстання ў першачарговым парадку для студэнтаў, курсантаў, навучэнцаў дзённай формы навучання ўстаноў адукацыі, асоб, якія прызваны ці прызываюцца ў 2021 годзе на тэрміновую ваенную службу; у наступным парадку — для асоб, якія пера-

хварэлі COVID-19 і раней не былі прышчэплены супраць каранавіруснай інфекцыі.

Урач-эпідэміялаг звяртае ўвагу, што не трэба забывацца і пра грып. Для яго прафілактыкі сёлета будуць выкарыстоўвацца вакцыны «Грыпол Плюс» (інактывавана суб'едынічная) вытворчасці РФ і «Ваксігрып Тэтра» (інактывавана чатырохвалентная спліт-вакцына) вытворчасці Францыі (платна). Абедзве вакцыны ўтрымліваюць аднолькавы склад антыгенаў віруса грыпу ў адпаведнасці з рэкамендацыямі СААЗ на бягучы эпідэмічны сезон, толькі «Ваксігрып Тэтра» — на адзін штам віруса грыпу больш. Імунітэт пасля вакцынацыі развіваецца праз 14—21 дзень і забяспечвае абарону на працягу 8—12 месяцаў.

Дарэчы, за апошнія 10 гадоў штогадова ахоп прышчэпкам супраць грыпу павялічыўся ўдвая — з 20 да 40%, у выніку назіраецца выразная тэндэнцыя зніжэння захворвання.

Ва ўмовах правядзення вакцынацыі супраць каранавіруснай інфекцыі і супраць грыпу рэкамендуецца першачаргова прышчэпачца супраць каранавіруса, а праз 14 дзён пасля другой прышчэпкі — ад грыпу. Магчыма і сумеснае (у адзін дзень) прымяненне вакцын супраць COVID-19 і супраць грыпу ў пры жаданні пацыента і афармленні яго пісьмовай згоды.

Алена КРАВЕЦ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов: закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь), 220007, г. Минск, ул. Московская, д. 14, тел. +375339037951.

Оператор электронной торговой площадки: ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Торги проводятся 09.11.2021 г. на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество», www.et.butb.by.

Время торгов устанавливается инструментарием площадки в автоматическом режиме.

№ лота	Наименование предмета торгов; его местонахождение	Краткая характеристика	Начальная цена лота, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение; г. Костюковичи, участок № 1	Наименование: склад-навес. Назначение: здание специализированного назначения. Составные части и принадлежности: здание склада-навеса. Число этажей – 1, год постройки – 1990	71 600,00	7 160,00

Продавец: ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, д. 14; тел.: +375339037951, +375295005655, KlimovichAV@vtb-bank.by, Ziniuk@vtb-bank.by

Окончание приема заявлений на участие в торгах с прилагаемыми к ним документами – 03.11.2021 г. до 15.00.

Задаток для участия в торгах перечисляется на текущий (расчетный) банковский счет № BY60AKBB30120000066940000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код АКBBBY2X, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Срок внесения задатка – не позднее даты и времени окончания приема заявлений на участие в торгах. Назначение платежа: внесение суммы задатка для участия в электронных торгах рег. № ___ по заявлению № ___.

Сроки возмещения затрат на организацию и проведения торгов:

Победитель (единственный участник) торгов в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах торгов обязан возместить затраты на организацию и проведение торгов, иные платежи, указанные в протоколе.

Сроки и условия заключения договора:

срок подписания договора купли-продажи недвижимого имущества и аренды земельного участка – не позднее 2 рабочих дней со дня возмещения вышеназванных затрат, иных платежей, указанных в протоколе о результатах торгов.

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ в извещение о проведении аукциона по продаже имущества ОАО «Брестторгтехника» следующего содержания

Аукцион состоится 20 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325, Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 19 октября 2021 г. до 17.00

Телефоны для справок: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02, Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Брестторгтехника» опубликовано в газете «Звезда» от 01.09.2021

УНП 201028245

Малая радзіма

Гісторыя вёсак на валунах

Ансамбль «Памяць у камені» быў створаны на Стаўбцоўшчыне пятнаццаць гадоў таму. Яго ўрачыстае адкрыццё было прымеркавана да значнай падзеі ў мясцовым жыцці — 100-годдзя закладкі першага каменя пад будаўніцтва касцёла Святога Юзафа ў вёсцы Рубяжэвічы.

— Мы хачелі пакінуць памяць пра наша пакаленне. Параіліся з прыхаджанамі, святаром, усе падтрымалі ідэю. Яна была ў наступным: у 2006 годзе ў парафіі касцёла Святога Юзафа налічваліся 43 вёскі. Мы прапанавалі, каб жыхары кожнай з іх прывезлі вялікі камень да храма. І яны адгукнуліся, выбіралі толькі самыя прыгожыя валуны. Мы вызначылі месца для ансамбля праз дарогу насупраць касцёла. Камяні расставілі так, як на карце Беларусі размешчаны гэтыя населеныя пункты. На кожным напісалі назву вёскі. Былі і цяжкасці. Напрыклад, Васілеўшчына раней называлася Жыдавічамі. Якую назву выбіць на валуне? Жыхары раіліся і нават спрачаліся. Але ўрэшце прыйшлі да высновы, што на камені будучы дзве назвы. Вёскі злучаны дарогамі з пяску і вядуць да цэнтральнай. А яна ў сваю чаргу — да сімвала хрысціянскай веры — крыжа. Дарога выкладзена камянямі, бо касцёл наш каменны, — расказала былая настаўніца мясцовай школы, **экскурсавод Рамуальда САБАЛЕУСКАЯ.**

3 НАДЗЕЯЙ І ЛЮБОЮ

Паблізу памятнага знака вернікі выкапалі штучнае азэрцо, якое перыядычна запанаюць вадой. Паставілі ўмоўны калодзеж-журавель — сімвал роднай дзедавай хаты. Побач паклалі чатыры вялікія камяні, на якіх выбіты словы: «Вёска жыве з верай, надзеяй і любоўю».

Свята сабрала шмат людзей, нават тых, хто даўно з'ехаў у іншыя мясціны.

— Пасля ўрачыстасцяў, як бывае, пачаліся размовы: а ці патрэбна гэта было. Але, як кажуць, час — найлепшы суддзя. Пасля мы зразумелі, што зрабілі вельмі добра справу, — кажа Рамуальда Сабалеўская. — Напрыклад, у вёсцы Ліхачы ў 2006 годзе жыў толькі адзін Юра Сіман. Не стала Юры, хтосьці спаліў яго хату, зараз там калгаснае поле. І нават дарога, якая вяла да падворку, стала зарастаць. Пройдзе час, і, можа, яна зусім знікне. А вёска не знікла, запрашае: калі лас-

ка, прыходзьце, мае жыхары. І людзі прыходзяць да валуноў, нібы дадому, асабліва падчас вялікіх свят. Пасля малітвы ў касцёле хрэсным ходам ідзем на могілкі, памінаем продкаў. Прайшло толькі 15 гадоў, а лёс вёскі Ліхачы напактаў яшчэ два населеныя пункты: зніклі Масалі і Грань. З цягам часу многі вёскі застануцца толькі тут, у ансамблі «Памяць у камені».

3 ПАВАГАЙ ДА ІНШАЙ ВЕРЫ

Зразумела, Рубяжэвічы ўжо не стануць тым мястэчкам, якім былі да Вялікай Айчыннай вайны, калі там пражывалі тры тысячы чалавек: беларусы,

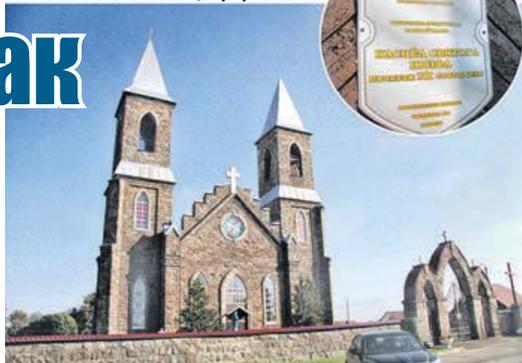

БЕЛАРУСІ НОТР-ДАМ

Праз дарогу ад ансамбля «Памяць у камені» каля сцяны касцёла Святога Юзафа ляжыць вялікі камень Антонія Тура, які непасрэдна звязаны з гісторыяй будаўніцтва святыні. Пасля апошняга падзелу Рэчы Паспалітай Рубяжэвічы ўвайшлі ў склад Расійскай імперыі. Касцёл быў перабудаваны ў праваслаўны храм. Амаль востры тысяч вернікаў засталіся без сваёй святыні. І вось знайшоўся чалавек, які задумаў пабудаванне каталіцкага храма. Гэта быў мясцовы жыхар Антоній Тур. Ён пісаў прашэнні імператару, тры разы хадзіў у Пецярбург. І кожны раз атрымліваў адмову. У 1866 годзе Антоній прывёз на пласчаны ўзгорак валун, на якім напісаў: «Тут будзе пабудаваны каталіцкі касцёл» і паставіў свае ініцыялы. За такога самавольства яго разам з сям'ёй на дванаццаць гадоў сапалі ў Сібір.

На пачатку 1905 года ён зноў ідзе ў Пецярбург і нарэшце атрымлівае дазвол ад расійскага самадзяржа на ўзвядзенне храма з умовай кіравання ўсімі загадамі мінскага губернатара. Той, у сваю чаргу, дае распрацаваць будаваць касцёл з часанага каменю. Касцёл павінен быць вялікі памеру, а ўзвесці яго неабходна за чатыры гады. Быў распрацаваны прыгожы праект будучага храма. Вернікі разумеюць, што за такі кароткі час яны не справяцца, і прынялі рашэнне спрасіць архітэктару:

Касцёл у Рубяжэвічах.

замест дванаццаці вежаў пакінуць дзве.

У 1906 годзе парафіяне выкапалі вялікі катлаван для падмурка, клалі туды дубовыя палены, камень. Раствор замешвалі на яйках, малаце і вапне з даданнем невялікай колькасці пяску. Затым катлаван засыпалі, работы спынілі на год. У 1907-м зноў пачалася актыўнае будаўніцтва. Кожны дзень на будоўлі шчыравала 100 работнікаў, акрамя гэтага, у радыусе ад 10 да 15 кіламетраў працавала 50 каменячошаў. Гатовыя камяні прывозілі на будоўлю коньмі. Шэсць конных кранаў падымалі іх наверх. А вежы, куды цяжка было дабрацца рабочым, узводзілі з дапамогай лябёдак. Майстар Цыпрыян Трызна крыў вежы і ладзіў на іх крыжы. Паставіўшы другі крыж, мужчына падняўся на яго і, развёўшы рукі ў бакі, з 45-метровай вышыні засведчыў, што будаўніцтва касцёла скончана.

— З таго самага часу па сёння храм не меў іншага прызначэння. Ці то была вайна, ці гады ліхалецця, ці атэістычны час, ён заўсёды дзейнічаў, бо быў узведзены з вялікай любоўю, — лічыць Рамуальда Сабалеўская.

Людзі ахвярвалі на будаўніцтва хто што мог. І нават тыя землякі, што былі на заробках у Амерыцы, частку грошай адпраўлялі на будаўніцтва святыні. Вялікую фінансавую дапамогу аказалі і ўладальнікі сядзібы Сула князі Ленскія. А жанчыны з Рубяжэвічаў і навакольных вёсак гатавалі для будаўнікоў ежу. Як згадвалі старажылы, дзеці часта прасілі маці сасмажыць яечню, але жанчыны казалі малым: «Пабудуем храм, тады і яечню будзем есці». Бо кожнае яйка было на ўліку, каб накарміць тых, хто працаваў на будоўлі.

У Рубяжэвічы часта прыязджаюць экскурсіі з усёй Беларусі. Касцёл наведваюць не толькі каталіцкія вернікі, але і праваслаўныя, каб дакрануцца да прыгожага, паслухаць арганны канцэрт. Асабліва ўражае слухачоў песня Булата Акуджавы «Малітва». Гэты арган у 1928 годзе прывезлі па частках з Вільні на дванаццаці падводах. А нядзюна тут з'явілася фісгармонія 1870 года выпуску. Яе адрамантаваў муж Рамуальды Сабалеўскай. І інструмент загучаў дзівоснай музыкай.

У касцёле таксама знаходзіцца ікона Божай Маці Вастрабрамскай, якую падарыла малі Янкі Купалы Бянігна Луцвіч. Дарэчы, усе сваякі паэта на мацярынскай лініі пахаваны на могілках у Рубяжэвічах.

Тацяна ЛАЗОУСКАЯ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Гэта цікава

КВЭСТ У ПАРКУ «ПЕРАМОГА»

Маладзечанская бібліятэка з дапамогай квэстаў расказвае пра гісторыю Вялікай Айчыннай вайны

Прагульваючыся ў гарадскім парку Маладзечна, цяпер час ад часу можна назіраць цікавае відовішча: купкі маладых людзей альбо падлеткаў з аркушыкамі ў руках нешта горача абмяркоўваюць, бягуць, спыняюцца перад нейкімі аб'ектамі з радаснымі воклічамі... Не дзівіцеся, бо, калі даведаецеся, у чым справа, самі захочацеца далучыцца.

Пра вельмі важныя для выхавання рэчы можна расказаць дзеям і моладзі нефармальна і захапляльна... Гэта чарговы раз пацвердзілі супрацоўнікі Маладзечанскай цэнтральнай раённай бібліятэкі імя М. Багдановіча, якія ў межах праекта «Ідзі і глядзі» распрацавалі асаблівы квэст — «Мінутыя гады жывая памяць»... Ён карыстаецца вялікім пошптам і ў школьнікаў, і ў студэнтаў, і людзей старэйшых...

— Квэст праводзіцца на тэрыторыі гарадскога парку «Перамога», — распавядае дырэктар бібліятэкі **Марыя СТАСЯЛО-ВІЧ.** — У нашым парку вельмі шмат тэматычных помнікаў, і мы вырашылі з іх дапамогай пазнаёміць чытачоў з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны, з гісторыяй нашага горада і роднай Беларусі. І, павінаю сказаць, у нас амаль аншлаг. Праходзілі квэст навучэнцы Маладзечанскага дзяржаўнага медыцынскага каледжа імя І. В. Залуцкага і політэхнічнага каледжа, прадстаўнікі маладзечанскай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі», звартаюцца да нас і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы, і школы, і не толькі гарадскія, але і ў раёнах.

Гульцы атрымліваюць спіс заданняў і маршрутнае ліст і рухаюцца па пунктах. Гульня разлічана прыблізна на сорак хвілін. Трэба прайсці сем аб'ектаў. Квэст пачынаецца ад галоўнага ўвахода ў парк, далей дзвядзецца кабінаваць у алеі гарадоў, дзе праходзілі «Дажынкы», у алеі Герояў Сваецкага Саюза, жыццё і дзейнасць якіх звязаны з Маладзечаншчынай, і нават успомніць, якія жывёлы дапамагалі савецкім войскам і партызанам у гады Вялікай Айчыннай вайны... Не абходзіцца без тэмы знакамітага Маладзечанскага фестывалю беларускай песні і паэзіі. Шукачы адказ на адно з заданняў дзвядзецца ў амфітэатры, дзе адбываліся важныя падзеі гэтага музычнага фесту. Каб выканаць заданне, трэба не проста дабрацца да пэўнага аб'екта, але і правіць назіральнасць і кемлівасць. У квэсце ёсць інтрыга, бо гэта камандная гульня — звычайна ўдзельнікі падзяляюцца на дзве каманды. Пераможцы атрымліваюць ад бібліятэкі дыпломы. Напрыклад, калі спаборнічалі навучэнцы політэхнічнага каледжа, каманда «Васількі» перамагла каманду «Кветкі» з перавагай у чатыры балы.

Каб далучыцца да гульні, трэба звярнуцца ў бібліятэку. Умовы можна пачытаць на яе сайце і на сайце маладзечанскага гарвыканкама.

Святлана ПЯТРОВА.

ПАЛ'ЯВАННЕ НА АЛІГАРХАЎ

Як ва Украіне змагаюцца з карупцыяй?

Вярхоўная рада Украіны прыняла так званы закон пра алігархаў. Аўтарам ініцыятывы выступіў прэзідэнт Уладзімір Зяленскі, які паабяцаў выбаршчыкам пазбавіць краіну ад празмернага ўплыву мільярдэраў, паведаміла rt.com. Закон прадугледжвае стварэнне рэестра, куды будуць заносіцца алігархі, якія ўплываюць на сістэму дзяржкіравання, медыясферу і бізнес. Сцвярджаць «кандыдатаў» на трапленне ў спіс будзе Савет нацыянальнай бяспекі і абароны. Эксперты, у сваю чаргу, звярнулі ўвагу на размытасць фармулёвак, якія вызначаюць прыкметы для ўключэння заможных украінцаў у рэестр. На думку аналітыкаў, з аднаго боку, гэтым законам Зяленскі заляцаецца да Захаду, а з другога — стварае для сябе новы інструмент ціску на апанентаў. Як ва Украіне змагаюцца з карупцыяй?

ЗАБРУДЖВАННЕ ІМІДЖУ

Вярхоўная рада зацвердзіла законапраект 5599, накіраваны на барацьбу з украінскімі алігархамі на мінулым тыдні. За дакумент прагаласавалі 279 дэпутатаў, з іх 229 — члены фракцыі «Слуга народа». Таксама дакумент атрымаў падтрымку партыі «Голас», «Давер» і «За будучыню». Афіцыйная назва ініцыятывы — закон «Аб папярэджанні пагроз нацыянальнай бяспекі, звязаных з празмерным уплывам асоб, якія маюць значную эканамічную ці палітычную вагу ў грамадскім жыцці (алігархаў)».

Відавочна, што гэты дакумент накіраваны на тое, каб «адціснуць» вялікі бізнес. Такую заяву зрабіў у праграме «Народ супраць» на тэлеканале «Україна 24» колішні прэм'ер-міністр Уладзімір Гройсман. «Усе і так ведаюць, хто ў краіне з'яўляецца алігархам. Гэта класічны фэйк, а не антыалігархічны закон», — заўважыла старшыня фракцыі «Батьківщина» Юлія Цімашэнка.

Сакратар Савета нацыянальнай бяспекі і абароны (СНБА) Аляксей Данилаў заявіў, што прыняцце закона пра алігархаў адкрывае новую старонку ў гісторыі Украіны. Паводле яго слоў, краіна «раз і назаўсёды павінна пазбавіцца ад кланавана-алігархічнай сістэмы». «Гэтае пытанне становіцца нашай краіны як дзяржавы і нашай будучыні. Ці будзе захоўвацца сітуацыя, калі дзясяткі асоб канцэнтруюць у сваіх руках 90 працэнтаў нацыянальнага багацця, або мы паспрабуем пабудоваць дзяржаву роўных магчымасцяў і роўнага доступу», — напісаў Данилаў на сваёй старонцы ў «Фэйсбуку».

Як вядома, законапраект 5599 унёс у Вярхоўную раду 2 чэрвеня прэзідэнт Украіны. Праз некалькі дзён, выступаючы на форуме «Україна 30. Экалогія», Уладзімір Зяленскі заявіў, што яго курс накіраваны на выкараненне ўплыву алігархаў на палітыку ў краіне і працэс прыняцця рашэнняў. Ён адзначыў, што калі заручыцца падтрымкай парламента, то гэта азначае, што на яго баку знаходзіцца і ўкраінскае грамадства. «Я не хачу, каб у нас былі алігархі. Больш за тое, праблема не толькі ў кіраванні эканомікай або ўздзеянні на палітыку Украіны ўнутры — гэта і вялікае палітычнае забруджванне іміджу Украіны за мяжой. Таму я ведаю, што за маю каденцыю мы пазбавімся ад усіх алігархаў. Я даваў слова, і я іду да гэтага», — сказаў Зяленскі.

РЕЕСТР МІЛЬЯНЕРАЎ

Прэзідэнцкі законапраект прадугледжвае стварэнне рэестра асоб, чыя дзейнасць падпадае пад пэўныя прыкметы. Паводле зацверджанага алгарытму, спіс павінен складаць Савет нацыянальнай бяспекі і абароны на падставе прадстаўленняў кабінета міністраў і іншых органаў улады. Крытэрыям для ўключэння ў рэестр з'яўляюцца ўдзел

у палітычным жыцці, значны ўплыў на СМІ, бенефіцярнае валоданне кампаніяй-манапалістам. Яшчэ адной прыкметай алігарха прызнаны капітал, які перавышае мільён пражытковых мінімумаў. Па цяперашнім часе гэты паказчык складае каля 2,3 млрд грыўняў (86,3 млн долараў).

Перад пасяджэннем СНБА з нагоды ўнясення ў спіс кандыдат, папярэдне прылічаны ўкраінскімі ўладамі да алігархаў, павінен атрымаць адпаведнае паведамленне. Па законе ён мае права даць тлумачэнні і іншыя дакументы. Асобам, якія апынуліся ў рэестры, забараняецца фінансаваць палітычныя партыі, у тым ліку праз пасрэднікаў, а таксама ўдзельнічаць або становіцца бенефіцярарамі ў прыватызацыі буйных актываў. Тых, хто быў прызнаны алігархамі, захоўваюць права ўзаемадзеяння з дзяржслужачымі, у той жа час яны павінны папярэджваць аб сваім статусе.

Сам рэестр будзе ўяўляць інфармацыйна-тэлекамунацыйную сістэму. Акрамя звестак пра алігархаў, у яго будуць уносіцца дэкларацыі — інфармацыя аб кантактах грамадзян з імі або іх прадстаўнікамі. У абавязковым парадку даваць такія справаздачы павінны прадстаўнікі палітычнага кіраўніцтва краіны: прэзідэнт, спікер Вярхоўнай рады, дэпутаты, члены ўрада і іншыя чыноўнікі. У іх будзе выкладацца кароткі змест гутаркі, паказвацца дата і месца сустрэчы. Дэкларацыі неабходна падаваць не пазней за наступны дзень пасля кантактаў.

Закон будзе дзейнічаць на працягу дзесяці гадоў. Як гаворыцца ў тэксце дакумента, яго мэтай з'яўляецца «пераадоленне канфлікту інтарэсаў, выкліканага зліццём палітыкаў, медыя і вялікага бізнесу, забеспячэнне нацыянальнай бяспекі Украіны ў эканамічнай, палітычнай і інфармацыйнай сферах, абарона дэмакратыі, забеспячэнне дзяржаўнага суверэнітэту».

«Гэта вялікая карупцыя. СНБА, а, на сутнасці, сам Зяленскі будзе вырашаць, хто дрэнны, а хто добры. І адразу пачнецца: не хочаш быць дрэнным, значыць, бярэ чамадан грошай і нясі на Банковую [ў офіс прэзідэнта. — Рэд.], — напісаў у «Фэйсбуку» дэпутат ад апазіцыйнай партыі «Еўрапейская салідарнасць» Аляксей Ганчарэнка.

Незадоўга да прыняцця Вярхоўнай рады, у законапраект быў унесены шэраг змяненняў. Так, у дакуменце з'явілася паняцце «прадстаўнік алігарха», праўда, яго не было растлумачана. Акрамя гэтага, у тэксце абноўленага законапраекта быў пашыраны тэрмін «удзел у палітычным жыцці». Таксама ў рэестр будуць уносіцца даныя аб бізнесе і партыях, на якія алігархі аказваюць уплыў. Акрамя таго, удзельнікам спіса забаранілі фінансваць агітацыйныя кампаніі і акцыі пратэсту.

ПА ВОЛІ КЛАНАЎ

У працэсе разгляду законапраекта пра алігархаў была прапанавана 1271 праўка, але амаль усе гэтыя заўвагі не былі ўлічаныя. Перад галасаваннем упаўнаважаная Вярхоўнай рады на правах чалавека Людміла Дзянісава назвала гэты дакумент

антыканстытуцыйным, паведаміла dw.com. Спікер парламента Дзмітрый Разумкоў раней накіраваў законапраект на экспертызу Венецыянскай камісіі, аднак парламенцкая большасць прыняла рашэнне зацвердзіць гэты дакумент, не чакаючы заключэння еўрапейскіх экспертаў.

Уяўна аднадушнасць парламенцкай залы ў прыняцці рэзананснага дакумента не павінна ўводзіць у зман, заўважыла «Бі-бі-сі». Гэты закон крытыкавалі не толькі традыцыйныя апаненты Уладзіміра Зяленскага, але і яго вядомыя палітлікі. Спікер Вярхоўнай рады Дзмітрый Разумкоў заявіў, што Савет бяспекі, які ва ўкраінскім заканадаўстве апісваецца як дарадчы, кансультатыўны, каардынацыйны орган, наўрад ці ўдаль выбар у якасці «каральнага мяча», які адказвае за пошук алігархаў і ўключэнне іх у рэестр. «Гэта вялікая карупцыя. СНБА, а, на сутнасці, сам Зяленскі будзе вырашаць, хто дрэнны, а хто добры. І адразу пачнецца: не хочаш быць дрэнным, значыць, бярэ чамадан грошай і нясі на Банковую [ў офіс прэзідэнта. — Рэд.], — напісаў у «Фэйсбуку» дэпутат ад апазіцыйнай партыі «Еўрапейская салідарнасць» Аляксей Ганчарэнка.

Яшчэ адной прыкметай алігарха прызнаны капітал, які перавышае мільён пражытковых мінімумаў. Па цяперашнім часе гэты паказчык складае каля 2,3 млрд грыўняў (86,3 млн долараў).

Як адзначыў rt.com прэзідэнт Цэнтра сістэмнага аналізу і прагназавання Расцислаў Ішчанка, дакумент накіраваны выключна на працяг палітыкі ўзурпацыі ўлады, якую праводзіць Зяленскі, і таму не прымаліся практычна любячы прырэнчэнні. «Гэты закон накіраваны на тое, каб даць магчымасць Зяленскаму засяродзіцца ў сваіх руках дыктатарскую ўладу. Калі спрабаваць аналізаваць крытэрыі ўключэння ў рэестр, то алігархам можна абвясціць любога багатага грамадзяніна Украіны», — растлумачыў Ішчанка.

Палітолаг перакананы, што ініцыятыва Зяленскага не мае ніякага дачынення да рэальнай перабудовы палітычнай сістэмы краіны, дзе з 1990-х гадоў галоўную ролю адыграе воля алігархічных кланав. На думку Ішчанка, зараз усе украінскія высокапастаўленыя асобы, у тым ліку прэзідэнт, «знаходзяцца на сваіх месцах толькі дзякуючы алігархічнаму кансэнсусу». «Зразумела, што Зяленскі ніколі не будзе змагацца супраць тых, хто забяспечвае яго і яго каманду капіталамі, хто забяспечвае

яму інфармацыйную падтрымку», — падкрэсліў Ішчанка. Эксперт лічыць, што закон пра алігархаў неабходны Зяленскаму як «дадатковая рэпрэсіўная мера». У найбліжэйшай будучыні, з пункту гледжання Ішчанкі, дакумент будзе выкарыстоўвацца як механізм для далейшага наступлення на палітычных праціўнікаў.

КЛАСІЧНЫ ФЭЙК

Крыніца rt.com у офісе прэзідэнта патлумачыла матывацыю Зяленскага імкненнем быць пераабраным на другі тэрмін — ініцыяваны ім закон дазволіць больш эфектыўна кантраляваць медыярэсурсы, якія належыць буйным бізнесменам. Акрамя гэтага, такім чынам украінскі лідар імкнецца прадманастраваць Захад, што выконвае абяцанне змагацца з уплывам алігархаў.

Пры гэтым суразмоўца rt.com у партыі «Слуга народа» прытрымліваецца іншай версіі. Дэпутат мяркуе, што закон пра алігархаў быў прыняты ў інтарэсах заходняга бізнесу, які спрабуе пазбавіць буйных украінскіх прадпрыемальнікаў найбольш прынадных актываў і не дапусціць іх удзелу ў «вялікай прыватызацыі». «Чаму Захад так настойліва патрабуе ад Украіны пазбавіцца ад алігархаў? Таму што іх актывы павінны перайсці буйным міжнародным кампаніям з ЕС і ЗША. Захад атрымае ўкраінскую эканоміку, Зяленскі — паўнату ўлады. Усе дамовіліся», — заўважыў дэпутат.

Палітолаг Аляксандр Дулчак таксама мяркуе, што ініцыяваны Зяленскім закон галоўным чынам накіраваны на задавальненне патрабаванняў заходніх эліт і транснацыянальных карпарацый. «У дадзеным выпадку гэта задавальняе глабальны капітал, таму што ён змагаецца з украінскімі алігархамі, але не як са значычымі, а як з канкурэнтамі», — растлумачыў эксперт.

Відавочна, што гэты дакумент накіраваны на тое, каб «адціснуць» вялікі бізнес. Такую заяву зрабіў у праграме «Народ супраць» на тэлеканале «Україна 24» колішні прэм'ер-міністр Уладзімір Гройсман. «Усе і так ведаюць, хто ў краіне з'яўляецца алігархам. Гэта класічны фэйк, а не антыалігархічны закон», — заўважыла старшыня фракцыі «Батьківщина» Юлія Цімашэнка, паведаміў glavcom.ua.

Даняў сацапатытан, праведзенага летам Кіеўскім міжнародным інстытутам сацыялогіі, сведчаць, што украінцы не надта вераць у магчымыя перамены. 56,4 працэнта рэспандэнтаў заявілі, што алігархам нічога не пагражае. Вось і ўсё «пал'яванне».

Пётр ДУНЬКО.

ТЫМ ЧАСАМ

Адкрываецца новы фронт

«Самае сумнае — гэта Украіна. У нас адкрываецца новы, па-старому кажучы, фронт, — заўважыў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, прымаючы кіраўніцтва слагава блока з дакладам аб абстаноўцы на дзяржаўнай граніцы. — Мы бачым, што яны твораць. Мала таго, што туды пабеглі нашы збеглыя, — там ствараюцца вучэбна-трэніровачныя лагery ва ўсё большай колькасці, дзе навучаюць мэтанакіравана (і не толькі збеглых) рабоце па Беларусі, як жаць спецслужбы», — заявіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што ўжо нават самі украінскія пагранічнікі выяўляюць таямнікі са зброй каля граніцы з Беларуссю. «Калі гэтыя таямнікі для мэрэпрыемства на тэрыторыі Украіны, то іх не трэба цягнуць да нашай граніцы. Яны схавалі б недзе ў іншым месцы. Зразумела, мы бачым прыкметы нядробных дзеянняў у адносінах да Беларусі. Аб гэтым ужо нямаю сказана», — канстатаваў Прэзідэнт.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Октябрь на Драйве! Мастеркард»

1. Организатор Рекламной игры

Организатором Рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Рефорте», УНП 100422707 (далее – Организатор) с местом нахождения по адресу: 220030, Беларусь, г. Минск, пл. Свободы, д. 4, офисное помещение № 334. Электронный адрес: post@forte.by.

2. Наименование и территория проведения Рекламной игры

Рекламная игра имеет наименование «Октябрь на Драйве! Мастеркард» (далее – Игра) и проводится на территории автозаправочных станций предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в Государственное производственное объединение «Белоруснефть» (далее – ПО «Белоруснефть»), находящихся в Республике Беларусь.

3. Срок начала и окончания Игры

Игра проводится с 01 октября 2021 г. по 13 декабря 2021 г. (включая срок выдачи выигрыша и опубликования результатов проведения Игры).

4. Комиссия по проведению Игры

Для проведения Игры Организатор утверждает комиссию по проведению Игры (далее – Комиссия) в составе 5 человек, в том числе председателя Комиссии.

Состав Комиссии:

1. Даниленко Валерий Михайлович – Управляющий ООО «Рефорте», председатель Комиссии
2. Агеева Наталья Анатольевна – заместитель директора по экономике и финансам ООО «Рефорте»;
3. Кричкова Светлана Владимировна – главный бухгалтер ООО «Рефорте»;
4. Даниленко Ольга Михайловна – специалист по рекламе ООО «Рефорте Групп»;
5. Чеданова Маргарита Игоревна – бухгалтер ООО «Рефорте».

5. Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Игра

Игра проводится в целях стимулирования использования банковских платежных карточек международной платежной системы Mastercard, эмитированных банками Республики Беларусь (далее – Карта Mastercard), за исключением карт Maestro и Белкарт/Maestro, для оплаты покупки топлива на автозаправочных станциях предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в ПО «Белоруснефть».

6. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Игры

6.1. К участию в Игре допускаются совершеннолетние (достигшие 18 лет) граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства.

6.2. Участником Игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, члены Комиссии.

6.3. Для участия в Игре необходимо выполнить следующие условия: в период с 01 октября 2021 г. по 31 октября 2021 г. включительно совершить не менее трех покупок топлива отдельными чеками в различные даты по Карте Mastercard, эмитированной банками Республики Беларусь, за исключением карт Maestro и Белкарт/Maestro, на АЗС сети ПО «Белоруснефть» на сумму не менее 1 (одного) белорусского рубля в каждом чеке с использованием зарегистрированной накопительной информационно-учетной карты Участника Игры (в дальнейшем – Карта «Заправка»), которая определяет физическое лицо как участника программы поощрения клиентов (физических лиц) ПО «Белоруснефть» (далее – Программа «Заправка»), проводимой на АЗС сети «Белоруснефть».

Зарегистрированной считается Карта «Заправка» при указании ее владельцем в анкете регистрации следующих достоверных данных: фамилии, имени, отчества (при наличии), даты рождения, номера мобильного телефона операторов сотовой связи в международном формате, населенного пункта, а также адреса электронной почты.

6.4. Участник Игры может участвовать в Игре только один раз независимо от количества и сумм совершенных покупок.

7. Состав и размер призового фонда, источники его формирования

Размер призового фонда игры составляет 34 058,05 (тридцать четыре тысячи пятьдесят восемь) белорусских рублей, 05 копеек.

Состав призового фонда:

Наименование выигрыша (приза)	Количество, шт.	Общая стоимость призового фонда, бел. руб.
Автомобиль: KIA RIO_FB Год выпуска: 2021 Цвет кузова: черный металлик стоимостью 29 650,00 белорусских рублей и денежные средства в сумме 4 408,05 белорусских рублей, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза	1	34 058,05

Источником формирования призового фонда Игры являются денежные средства и имущество Организатора.

8. Проведение розыгрыша призового фонда

8.1. Место, дата и время проведения розыгрыша
Розыгрыш призового фонда проводится открыто в присутствии Комиссии по адресу:

г. Минск, пр-т Победителей, 143 (АЗС № 23 РУП «Белоруснефть-Минскгазотзаправка»).

Дата и время проведения розыгрыша: 10 ноября 2021 г. в 18.30.

8.2. Порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения победителей

8.2.1. До начала розыгрыша в установленном порядке Комиссией формируется список Участников (далее – Список) с указанием данных, соответствующих условиям рекламной игры: присвоенного Участнику Игры порядкового номера Шанса, номера Карты «Заправка» Участника, его фамилии, имени, отчества (при наличии), даты рождения, электронного адреса, телефона и населенного пункта.

Каждому Участнику Игры, выполнившему условия, указанные в подпункте 6.3 правил Игры, присваивается порядковый номер Шанса по номеру Карты «Заправка» в порядке возрастания. Все номера Шансов имеют одинаковую разрядность.

8.2.2. Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся непрозрачный барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

Определение выигрышного номера Шанса происходит путем его формирования поразрядно слева направо из номеров шаров, последовательно извлекаемых из барабана.

Для определения цифры первого слева разряда выигрышного порядкового номера Шанса в барабан помещаются шары с номерами от «0» до цифры, соответствующей первой слева цифре последнего порядкового номера Шанса из Списка. Шары перемешиваются. Из барабана извлекается один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного номера Шанса.

Далее аналогичным образом последовательно по одному определяются и фиксируются в протоколе второй и все последующие разряды выигрышного порядкового номера Шанса.

Определение 2 (двух) альтернативных выигрышных порядковых номеров Шансов (Альтернативного победителя № 1 и Альтернативного победителя № 2) происходит следующим образом: Альтернативным победителем № 1 признается Участник Игры с порядковым номером Шанса через 6000 номеров от победившего порядкового номера Шанса, Альтернативным победителем № 2 признается Участник Игры с порядковым номером Шанса через 12000 номеров от победившего порядкового номера Шанса.

В случае если выигрышный порядковый номер Шанса находится в конце Списка, то исчисление для определения Альтернативных победителей продолжается с начала Списка.

8.2.3. При проведении розыгрыша Комиссией оформляется протокол розыгрыша.

8.2.4. Участники Игры вправе присутствовать при проведении розыгрыша.

9. Срок и способ информирования победителя, место, порядок и срок выдачи выигрыша

9.1. После проведения розыгрыша Организатор уведомляет победителя о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 15 ноября 2021 г. включительно.

9.2. Для получения приза победителю необходимо в срок не позднее 19 ноября 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: post@forte.by следующие данные:

9.2.1. Для граждан Республики Беларусь, а также иностранных граждан и лиц без гражданства, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь:

- копию страницы 25, страниц 31–33 паспорта – для граждан Республики Беларусь;
- копию страницы 3, страниц 15–17 вида на жительство – для лиц, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь;
- 9.2.2. Для иностранных граждан и лиц без гражданства, не имеющих вида на жительство:

- копию паспорта страны, гражданством которой он является (для лиц без гражданства – документ, подтверждающий их личность, выданный в соответствии с законодательством страны фактического проживания). В случае если данный документ выдан не на государственном языке Республики Беларусь, также необходимо предоставить заверенный нотариально перевод такого документа на один из государственных языков Республики Беларусь (русский или белорусский).

9.3. Вручение приза победителю производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202/3 в срок не позднее 22 ноября 2021 г. включительно. Победитель предварительно согласовывает дату и время прибытия за получением приза с Организатором по телефону +375 29 678 94 39.

9.4. В случае если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с победителем любым из указанных выше способов, либо победитель не предоставит данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо победитель отказывается от приза, либо победитель не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Победителю в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 1.

9.5. Альтернативный победитель № 1 при наличии оснований для выдачи ему приза уведомляется о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 25 ноября 2021 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 1, которому перешло право на

получение приза, должен не позднее 29 ноября 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: post@forte.by данные, указанные в п. 9.2 правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 1 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202/3 в срок не позднее 01 декабря 2021 г. включительно.

9.6. В случае если в установленные данными правилами сроки не удается связаться с Альтернативным победителем № 1 любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 1 не предоставит данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 1 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 1 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче приза Альтернативному победителю № 1 в связи с нарушением правил Игры, право на получение приза переходит к Альтернативному победителю № 2.

9.7. Альтернативный победитель № 2 уведомляется о выигрыше по электронной почте, телефону и SMS не позднее 03 декабря 2021 г. включительно. Для получения приза Альтернативный победитель № 2, которому перешло право на получение приза, должен не позднее 08 декабря 2021 г. включительно предоставить Организатору по электронной почте: post@forte.by данные, указанные в п. 9.2 правил, а также согласовать дату и время получения приза. Вручение приза Альтернативному победителю № 2 производится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 202/3 в срок не позднее 13 декабря 2021 г. включительно.

9.8. Альтернативный победитель № 2 утрачивает право на получение приза, если с ним не удается связаться любым из указанных выше способов, либо Альтернативный победитель № 2 не предоставит данные, необходимые для получения приза, либо предоставленные данные не соответствуют данным, указанным в анкете участника программы лояльности клиентов – физических лиц ПО «Белоруснефть», заполняемой при регистрации Карты «Заправка», либо Альтернативный победитель № 2 отказывается от приза, либо Альтернативный победитель № 2 не явился за получением приза в установленный правилами Игры срок, либо принято решение об отказе в выдаче ему приза в связи с нарушением правил Игры.

9.9. В случае если победитель (соответственно Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) не может приехать за получением приза лично, приз может получить его доверенное лицо по предъявлении копии паспорта либо вида на жительство победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2), своего паспорта либо вида на жительство и надлежащим образом заверенной доверенности от победителя (соответственно Альтернативного победителя № 1 или Альтернативного победителя № 2).

9.10. С момента выдачи приза к победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) переходят все риски и обязательства, связанные с владением, пользованием и распоряжением призом. Денежная компенсация стоимости приза не производится. Победитель (соответственно Альтернативный победитель № 1 или Альтернативный победитель № 2) в случае его нежелания получить приз не вправе передать право на получение приза другому лицу. Приз не подлежит замене.

9.11. В соответствии с законодательством Республики Беларусь при выдаче приза Организатор удерживает и перечисляет в бюджет подоходный налог в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, из сумм денежных средств приза. Вручение приза осуществляется за минусом удержанной суммы подоходного налога из денежной части приза.

9.12. Организатор не оплачивает победителю (соответственно Альтернативному победителю № 1 или Альтернативному победителю № 2) расходы, связанные с проездом к месту получения приза.

9.13. Участник Игры, претендующий на получение приза, должен заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором Игры для выдачи приза.

10. Иные условия

10.1. Участие в Игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников Игры с настоящими Правилами.

10.2. Факт участия в Игре означает, что Участники Игры соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фото-, аудио-, видео- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель Игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

10.3. Правила проведения Игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Игры в газете «Звязда».

10.4. Сведения о результатах проведения Игры публикуются не позднее 13 декабря 2021 г. в газете «Звязда».

10.5. Телефон для справок по вопросам проведения Игры: +375 29 678 94 39 работает в период проведения Игры круглосуточно без выходных.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4071 от 21.09.2021 года, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ВЫБИРАЕШЬ ТЫ С Cabandos»

Наименование рекламной игры: «ВЫБИРАЕШЬ ТЫ С Cabandos».

Территория проведения: Республика Беларусь.

Период проведения: с 19.07.2021г. по 19.10.2021 г.

В рекламной игре приняли участие 19 321 человек.

Призовой фонд игры разыгран полностью.

Обладателями приза: беспроводные наушники JBL Tune 125TWS / T125TWSNAHT (белый) стали:

1. Поляк Павел Николаевич
2. Шман Наталья Викторовна
3. Аглаб Павел Викторович
4. Симашкин Алексей Витальевич
5. Черный Андрей Петрович
6. Шумик Николай Витальевич

Обладателями приза: планшетный персональный компьютер Apple 10.2-inch iPad Wi-Fi 32GB – Space Grey, Model A2270, MYL92RKA/A + денежные средства в размере 141,80 (сто сорок один) белорусский рубль, 80 копеек стали:

1. Попад Виталий Васильевич
2. Кочнев Александра Валерьевна

Обладателями приза: смартфон Apple iPhone 12 Mini 64GB + денежные средства в размере 336,06 (триста тридцать шесть) белорусских рублей, 06 копеек стали:

1. Клименко Елена Анатольевна
2. Аксочко Олег Александрович
3. Колоша Любовь Владимировна
4. Шейман Денис Николаевич

Обладателем приза: денежный приз в сумме 5 000,00 белорусских рублей, а также денежных средств в размере 724,71 белорусских рублей стал:

1. Вайтехнович Геннадий Геннадьевич

Обладателем главного приза: денежный приз в сумме 10 000,00 белорусских рублей, а также денежных средств в размере 1 471,84 белорусских рублей стал:

1. Стрелков Александр Леонидович

Полный список победителей рекламной игры: «ВЫБИРАЕШЬ ТЫ С Cabandos» можно узнать на сайте <https://cabandos.by/#winners>

Организатором рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «АМК «РОПКА», УНП 191728827, Республика Беларусь, г. Минск 220053, ул. Будславская, 2, оф. 11.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4025 от 16.06.2021 г., выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры +375 29 726 90 08.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09. BELTORGLBY
Продавец: Речичское районное потребительское общество (УНП 400037088), 247500, г. Речица, ул. Привокзальная, д. 2 в лице ликвидатора Беланова Руслана Николаевича, тел. +375 (29) 690-00-10. Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены 14 октября 2021 г. с 09.00 до 17.00 на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Автомобиль ГАЗ 3309, фургон, 2008 г. в., рег. знак АА 78-24-3	2 016,00
2	Автомобиль MAZ 555120 225, 2001 г. в., рег. знак АБ 1441-3	8 118,00
3	Автомобиль MAZ 437041-262, грузовой (бортовой, тентовый), 2007 г. в., рег. знак АА 9107-3	5 880,00
4	Трактор МТЗ-82, 1986 г. в., номерной знак 2737 ДШ	3 108,00

Местонахождение: Гомельская обл., г. Речица, ул. Привокзальная, 2. Телефон для ознакомления и осмотра +37533 643-43-14.

Для участия в торгах необходимо в срок с 02.10.2021 г. с 09.00 по 13.10.2021 г. до 17.00: зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY.

2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВЗ3БПС83012185459013933000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код ВПСВУ2Х, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шар торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, пред- жившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционного сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее десяти рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о раннее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 17.09.2021 г.

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ОАО «Барановичская СПМК-2» (УНП 200167456), объявляет о проведении **12.10.2021 г. в 09.00** публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrottorg.by

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2021/09/spisok-imushhestva-baranovichskaya-spmk-2-torgi-12.10.21.pdf>

Местонахождение имущества: г. Барановичи, ул. Вильчковского, д. 184.

Ознакомившись с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «Барановичская СПМК-2», тел. +37529393903.

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5% от начальной стоимости лота не позднее **11.10.2021 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БС Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 30.09.21 г. по 17.00 11.10.21 г. на bankrottorg.by. Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения;
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (предметен на покупку), при его согласии, по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счету-фактуре; аукционный сбор: по лоту № 85 – 6% от цены реализации предмета торгов; по недвижимости – 2% от цены реализации предмета торгов; по остальным лотам – 7% от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Сроки и порядок оплаты (условия оплаты): для лота 41 (недвижимость) – в течение тридцати календарных дней со дня проведения аукциона; для остального имущества – в течение пятнадцати календарных дней со дня проведения аукциона.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 431/С-13335 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина), общей площадью 115,2 кв. м, расположенное по адресу: Кореличский р-н, Малиючский с/с, аг. Полужье, ул. Центральная, 66.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 42337000501000164, площадью 0,1658 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли) по адресу: Кореличский р-н, Малиючский с/с, аг. Полужье, ул. Центральная, 66. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0038 га

Начальная цена продажи – 2 416,36 руб. (две тысячи четыреста шестидесять рублей тридцать шесть копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 241 руб. (двести сорок один рубль)

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Кореличский филиал), 231430, г. п. Кореличи, ул. 8 Марта, 28, тел. 8-01596-2-14-84

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB3012050 0833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 01 ноября 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 208

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grino.by/auction>

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 28 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <http://grino.by>

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: Хойникское районное потребительское общество (УНП 400056838), 247618, Гомельская обл., г. Хойники, ул. Жукова, д. 3 в лице ликвидатора Беланова Руслана Николаевича, тел. +375 (29) 690-00-10.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **14 октября 2021 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Автомобиль GAZ SAZ 3507, рег. знак 0411 GCM, 1986 г. в.	2 280,00
2	Автомобиль GAZ 3302 AFU LUBAVA, рег. знак AK 7841-3, 2015, г. в.	9 240,00
3	Автомобиль GAZ 3302 BELAVA 1230, рег. знак AK 6326-3, 2014 г. в.	5 280,00
4	Автомобиль MAZ 437043, рег. знак AE5238-3, 2009 г. в.	5 280,00
5	Трансформаторная подстанция ГТКП 202 ПЛ04, инв. № 1588	3 000,00
6	Плуг ПЛН 3-35П, инв. № 142	1 260,00
7	Картофелесажалка Л-202, инв. № 33	2 340,00
8	Холодильная витрина бол., инв. № 1204	900,00
9	Холодильная витрина бол., инв. № 1205	900,00
10	Холодильная витрина бонета «Голд», инв. 1089	960,00
11	Холодильная витрина бонета «Миранда», инв. 1027	960,00
12	Павильон тентовый 4,5х6, инв. № 1575	1 080,00
13	Павильон тентовый 4,5х6, инв. № 1576	1 080,00
14	Компрессор, инв. № 92, стэндишномонтажный ОМА-670, инв. 93, установка шиномонтажная, инв. № 91	1 176,00

Местонахождение: п. 1–4 г. Хойники, ул. Жукова, д. 3, п. 5–14 г. Хойники, ул. Колесника, д. 63.

Телефон для ознакомления и осмотра +375 (29) 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 01.10.2021 г. с 09.00 по 13.10.2021 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BP-SB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 09.09.2021 г.

08.10.2021 г. в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Гомельжилпроект».

Повестка дня

1. О совершении сделок общества.

Местонахождение ОАО «Гомельжилпроект»: г. Гомель, ул. Кирова, 17. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Кирова, 17. Время регистрации в день проведения собрания с 13.30 до 14.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для предоставления акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 01.10.2021 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. Дата сбора реестра акционеров – 01.10.2021 г.

УНП 400022825 Наблюдательный совет.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: Добрушское районное потребительское общество (УНП 400005661) в лице ликвидатора Беланова Руслана Николаевича, тел. +375 (29) 690-00-10.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **14 октября 2021 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Капитальное строение с инв. № 311/С-51316 площадью 200,3 кв. м (склад козьярья) на земельном участке с кадастровым номером 321250100001002833, Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. Пригородная	2 904,00
2	Капитальное строение с инв. № 311/С-35722 площадью 460 кв. м (административно-хозяйственное здание), на земельном участке с кадастровым номером 321250100002000641, Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, пр-т Луначарского, д. 35	33 600,00
3	Автомобиль MAZ 437043-322, рег. № AK2576-3, 2013 г. в., инв. № 1937/315	8 400,00
4	Автомобиль ГАЗ АФИК 3309, рег. № AA4689-3, 2006 г. в., инв. № 1671/150	2 940,00
5	Автомобиль ГАЗ-3309, рег. № А13260-3, 1997 г. в., инв. № 1666/129	2 800,00
6	Автомобиль ГАЗ АФИК 3309, рег. № AA7695-3, 2008 г. в., инв. № 1676/184	3 430,00
7	Экспедитор-погрузчик ЭО-2621 В-3 на базе трактора ЮМЗ, рег. № 5194ТГ, 1993 г. в., инв. № 2347/189	3 780,00
8	Трактор «Беларусь МТЗ 80.1», рег. № 9587 EB-3, 2014 г. в., инв. № 2219/0914	14 630,00
9	Автомобиль ЗАЗ ТФ 55Y0 SENS, рег. № AE8065-3, 2010 г. в., инв. № 1709/197	2 450,00

Местонахождение – Гомельская обл., Добрушский р-н, г. п. Тереховка, ул. Вокзальная, 47.

Телефон для ознакомления и осмотра +375 (29) 690-00-10.

Для участия в торгах необходимо в срок с 02.10.2021 г. с 09.00 по 13.10.2021 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BP-SB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 09.09.2021 г.

Свидетельство индивидуального предпринимателя на имя СТАРОВОИТА Павла Николаевича (УНП 192293935), выданное Минским горисполкомом 24.06.2014 г., считать **недействительным в связи с утерей.**

Результаты Рекламной игры «Зажигай с BURN!»

Завершилась Рекламная игра «Зажигай с BURN!», участие в которой могли принять все граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане или лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь достигшие возраста 18 лет, которые выполнили условия п. 10 правил Рекламной игры.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором и (или) заинтересованными лицами, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

Для участия в Рекламной игре было необходимо: В период с 00:00:00 21 июня 2021 г. по 23:59:59 31 августа 2021 г.:

- Совершить покупку любого Игрового товара, указанного в п. 8 Правил Рекламной игры;
- На внутренней стороне ключа от банки Игрового товара найти Код под ключом;
- Зарегистрироваться на Интернет-сайте путем заполнения регистрационной формы Участника Рекламной игры, указав Личные данные. Уведомление об успешной регистрации Личных данных на странице Рекламной игры Участник получает в диалоговом окне на странице Интернет-сайта;
- Ознакомиться на Интернет-сайте с правилами проведения Рекламной игры и дать согласие на участие в Рекламной игре, проводимой в соответствии с настоящими Правилами, путем проставления соответствующей отметки в диалоговом окне в Личном кабинете;
- Зарегистрировать Код под ключом в Личном кабинете.

По результатам проведения Рекламной игры 98 из 100 призов нашли своих обладателей.

Организатор Рекламной игры: общество с ограниченной ответственностью «Пиар Куб», УНП 192425288, зарегистрированное Решением Минского городского исполнительного комитета от 31 марта 2015 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192425288 (далее – Организатор).

Место нахождения Организатора: 220030, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, пом. 1.

Наименование Рекламной игры: «Зажигай с BURN!»

Срок начала рекламной игры: 21 июня 2021 г.

Срок окончания рекламной игры: 30 сентября 2021 г.

Период, в течение которого можно стать Участником Рекламной игры: с 21 июня 2021 г. по 31 августа 2021 г.

Рекламная игра зарегистрирована 04 июня 2021 года Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь, свидетельство о регистрации Рекламной игры № 4012.

Общее количество игровых кодов: 8 613 кодов.

Призовой фонд был разгран полностью. Невыданные призы остаются в распоряжении Организатора.

Полный список победителей рекламной игры размещен на сайте: www.burnpromo.by

Телефон для справок по вопросам проведения Рекламной игры +375 (44) 547-10-00.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: ИП «Комбинат декоративно-прикладного искусства имени А.М. Кипченка» (УНП 600126458), 222520, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, тел. 8 025 699 20 66, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **12 октября 2021 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Шкаф сушильный № 1, инв. № 197	80,00
2	Шкаф сушильный № 11, инв. № 392	80,00
3	Шкаф сушильный № 13, инв. № 259	80,00
4	Шкаф сушильный № 14, инв. № 259-3	80,00
5	Шкаф сушильный № 15, инв. № 259-1	80,00
6	Шкаф сушильный № 16, инв. № 259-2	80,00
7	Шкаф сушильный № 2, инв. № 198	80,00
8	Шкаф сушильный № 3, инв. № 204	80,00
9	Шкаф сушильный № 4, инв. № 258	80,00
10	Мельница барабанная № 1, инв. № 366	600,00
11	Мельница барабанная № 2, инв. № 334	400,00
12	Мельница барабанная № 3, инв. № 295	400,00
13	Мельница шаровая, инв. № 321	500,00
14	Станок гончарный, инв. № 191	150,00
15	Станок гончарный, инв. № 192	150,00
16	Станок гончарный, инв. № 192-1	150,00
17	Станок гончарный, инв. № 192-2	150,00
18	Станок гончарный, инв. № 192-3	150,00
19	Промышленная швейная машина Global ZZ 217-3S (Голландия), инв. № 606	900,00

Местонахождение – г. Борисов, ул. Блюхера, 19.

Телефон для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 01.10.2021 г. с 09.00 по 11.10.2021 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BP-SB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 20.08.2021 г.

Нефармат

КАЛІ ЛЁС

Леў Талстой напісаў, што ўсе шчаслівыя сем'і шчаслівыя аднолькава. Святлана з ім не згодная, катэгарычна. Яна лічыць, што гісторыя кожнай шчаслівай сям'і ўнікальная, асабліва і для шчасця трэба, каб лёс у нейкі момант паставіўся з лагодай, каб менавіта гэтыя два чалавекі сышліся-сустрэліся на скрыжаваннях жыццёвых дарог, нават калі нарадзіліся і выраслі за многія тысячы кіламетраў.

Ну вось як яны, Святлана і Рахім... У невялікім узбекскім гарадку, каля самага Самарканда, нарадзіўся хлопчык. У яго бацькі было чатыры сыны і чатыры дачкі. Паводле тамтэйшага звычаю, бацька ўзводзіць дамы для кожнага з сыноў. Бацька Рахіма з дапамогай сыноў пабудаваў чатыры дамы. Браты неўзабаве справілі на васеллі, прывялі жонкаў, а Рахімаў дом са светлай тэрасай і вялікім вінаграднікам стаў без гаспадара...

Пасля заканчэння школы і сельскагаспадарчага тэхнікума Рахіма Намазава прывялі ў армію. Служыць трапіў пад Пружаны. А Святлана нарадзілася, жыла, вучылася, працавала ва ўкраінскай Луцку. А потым сабрюка, якая пераехала ў Пружаны, пачала агітаваць да сябе. Яна і не думала спачатку, але па малодасці захачалася перамяніць месца, цікава было, як той казаў, на людзей паглядзець, сябе паказаць. Думала, часова тут пажыве, аглядзіцца, калі што — дадому недалёка. Уладкавалася на работу, далі інтэрнат. І на нейкай жа сцяжыне шляхі перасекліся з маладым прыгожым хлопцам у вайсковай форме. Ну, і закруцілася каханне.

Дачакаліся яго дэмабілізацыі, згулялі вяселле, уладкаваліся жывёлава-

дамі ў вёсцы па дваццаць кіламетраў ад райцэнтра. Атрымалі спачатку пакой у інтэрнаце, потым кватэру. Калі нарадзіўся другое дзіцятка, родныя Рахіма сталі настойліва нагадваць пра яго пусты дом са светлай тэрасай і вялікім вінаграднікам, які ўжо дае важкія прызрыстыя гронкі, а з іх выходзіць духмянае віно. І гаспадар стаў збірацца ў дарогу. Было гэта праз некалькі гадоў пасля распаду Саюза. Заказалі кантэйнер, усе хатнія пажыткі вагой у тры тоны адправілі чыгункай у Самарканд. Рахім паехаў раней, каб падрыхтаваць усё да прыезду жонкі з дзецьмі. Святлана хоць маркоцілася крышку, што надта далёка даяздзецца жыць ад родных мясцін, але ж за любімым мужам гатовая была на край свету. І калі ўжо, можна сказаць, былі запакаваны чамаданы, ёй раптам становіцца дрэнна, прыязджае хуткая дапамога, маладую жанчыну тэрмінова шпіталізуюць. Праблема аказалася настолькі сур'ёзнай, што лячэнне і рэабілітацыя занялі некалькі месяцаў. Ён жа не мог там сядзець месяцы літаральна ў няведанні, тады ж не было цяперашніх сродкаў сувязі. Адным словам, махнуў рукой на той кантэйнер з пажыткамі, зачыніў дом са светлай тэрасай і купіў білет на самалёт да Масквы. За суткі дабраўся да Пружан, прыляцеў у бальніцу, абняў жонку і сказаў, што нікуды больш не паедзе.

Тады абое яны рашылі, што гэта лёс і няма чаго яго больш выпрабоўваць. Сталі працаваць, з'явілася трэцяе дзіця, абудавалі дом, жыццё па-ступова наладзілася.

...Мы сядзелі з Рахімам і Святланай у іх утульнай кухні, пілі гарбаты, Святлана Іванаўна расказвала іх сямейную гісторыю. Рахім, які і належыць мужчыну, не засяроджваўся на

падрабязнасцях, мог хіба ўдакладніць які факт ці дату. А яна глядзела на мужа з замілаваннем, было відаць, што ганарыцца ім: «А ведаеце, як яго старастам вёсці абралі? Аднойчы канфуз здарыўся на мясцовых выбарах. Яго па нашай вёсцы выбіралі ў сельскі Савет. Прыйшла бабулька з іншай вёскі, атрымала бюлетэнь і спытала, дзе тут паставіць адзнаку, каб прагаласавач за Рахіма. Ёй сталі тлумачыць, што ад іх населенага пункта вылучаны іншы дэпутат. Але выбаршчыца стаяла на сваім і абуралася: «Я прыйшла галасаваць за Рахіма!». Яго ж ва ўсёй акрузе ведаюць. Хоць па спецыяльнасці заатэхнік, а не ветэрынар, заўсёды адгукаецца, калі ў каго прыхварэе жывёліна». І не даводзіцца здзіўляцца, што жыхары беларускай вёскі абралі ўзбек Рахіма сваім старастам. А яна і ў гэтай рабоце яму першая памочніца. І грошы сабраць, і людзей абысць з якой інфармацыяй. Аднойчы падбуктोरала ўдзельніц мясцовай самадзейнасці, запраглі каня ды паехалі на Каляды вішываць жыхароў маладзёрка суседняй вёскі: «Ой, як яны былі рады, запрашалі ў хату, прасілі прыязджаць яшчэ», — згадвае Святлана.

— Дзеці выраслі, атрымалі адукацыю, працуюць, ёсць ужо і ўнукі. Працуем, дапамагем ім, які ўсе бацькі, радуемся, калі прыязджаюць. Што для шчасця трэба?... — задумваецца гаспадыня дома. — Павага, узаемаразуме, дакладна не грошы, вялікае багацце. Трэба, каб дадому ішоў і адчуваў не напружанасць, а цяпло, спакой, што не даяздзецца апраўдвацца, калі нешта не паспеў альбо зрабіў не так. Я часам думаю: а што было б, каб мы не сустрэліся тады ў Пружанам? Але ж не, так не магло быць, бо лёс.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.10	18.48	11.38
Віцебск —	7.00	18.37	11.37
Магілёў —	7.00	18.38	11.38
Гомель —	6.56	18.35	11.39
Гродна —	7.25	19.04	11.39
Брэст —	7.25	19.05	11.40

Месяц

Апошняя квадра
29 верасня.
Месяц у сузор'і Рака.

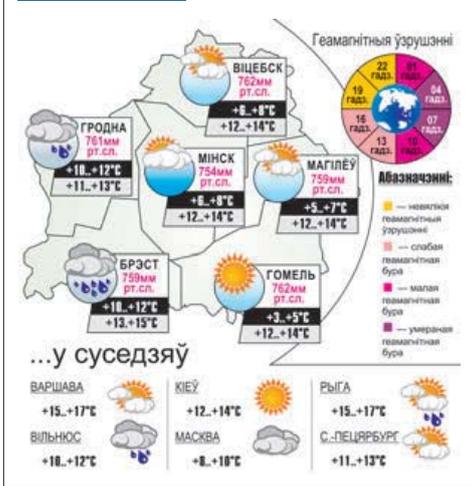
Імяніны

Пр. Веры, Любові, Надзеі, Сафіі, Зянона, Івана, Ільі. К. Веры, Любові, Надзеі, Віктара, Рыгора.

Фота Юліяна ПІСЕЦКАГА

ЗАЎТРА

...у суседзях

Даты

Падзеі

Людзі

30 ВЕРАСНЯ

1891 год — нарадзіўся (г. Магілёў) Ота Юльевіч Шміт, савецкі вучоны ў галіне матэматыкі, астраноміі і геофізікі, акадэмік АН СССР, Герой Савецкага Саюза. У 1939—1942 гадах — віцэ-прэзідэнт АН СССР. Даследчык Савецкай Арктыкі. Адзін з заснавальнікаў і галоўны рэдактар 1-га выдання Вялікай Савецкай Энцыклапедыі. Матэматычныя працы па тэорыі груп атрымалі сусветную вядомасць. Яго даследаванні па тэорыі канчатковых груп атрымалі далейшае развіццё ў Беларусі ў працы Гомельскай алгебраічнай школы. Распрацаваў новую касмаганічную тэорыю паходжання Зямлі і планет Сонечнай сістэмы. Упершыню ў СССР даследаваў матэматычныя законы грашовай эмісіі. Узначалваў экспедыцыі на ледаколы «Георгій Сядоў» на Зямлю Франца-Іосіфа, на параходзе «Чалюскін». У 1932 г. экспедыцыя пад кіраўніцтвам Шміта на ледакольным параходзе «Сібіракоў» упершыню прайшла за адну навігацыю з Архангельска ў Ціхі акіян. У 1937 годзе кіраваў паветранай экспедыцыяй па арганізацыі першай у свеце дрэйфуючай навуковай станцыі «Паўночны полюс-1». Гэтыя экспедыцыі ўвайшлі ў гісторыю савецкай навукі як яе найбуйнейшыя перамогі.

1931 год — нарадзіўся (вёска Слабада Лагойскага раёна) Ніл Гілевіч, беларускі паэт, драматург, літаратуразнаўца, перакладчык, вучоны, кандыдат філалагічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, народны паэт Беларусі. Аўтар рамана ў вершах «Родныя дзеці», першага ў беларускай пазіі вянка санетаў «Нарач», сатырычных зборнікаў, зборнікаў вершаў і паэм для дзяцей і інш. Многія лірычныя вершы Ніла Гілевіча пакладзены на музыку беларускімі кампазітарамі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1966 год — на 21-м км аўтамагістралі Мінск — Масква адбылася ўрачыстая закладка Кургана Славы Савецкай Арміі — вызваліцельніцы Беларусі ў гонар 1-га, 2-га і 3-га беларускіх і 1-га Прыбалтыйскага франтоў, якія вызвалілі Беларусь у 1944 годзе. Мемарыял урачыста быў адкрыты 5 ліпеня 1969 года. Удзельнікі мітыngu прынялі тэкт звароту да нашчадкаў, які быў замураваны ў спецыяльнай капсуле каля падножжа кургана.

1452 год — Іган Гутэнберг надрукаваў першую ў свеце кнігу — Біблію.

1895 год — нарадзіўся Аляксандр Міхайлавіч Васілеўскі, буйны ваенны дзеяч, Маршал Савецкага Саюза, двойчы Герой Савецкага Саюза. Удзельнік Першай светнай і Грамадзянскай войнаў. У Вялікую Айчынную вайну са жніўня 1941 г. — намеснік і першы намеснік начальніка Генштаба — начальнік Аператыўнага ўпраўлення, з чэрвеня 1942 года — начальнік Генштаба, з кастрычніка адначасова намеснік наркама абароны СССР. У 1943—1944 гадах каардынаваў дзеянні шэрагу франтоў у стратэгічных аперацыях, у тым ліку 3-га Беларускага, 1-га і 2-га прыбалтыйскага франтоў падчас Беларускай аперацыі 1944 года. У лютым — красавіку 1945 года — камандуючы 3-м Беларускам фронтам. Пасля вайны да 1957 г. — на вышэйшых адміністрацыйных і штабных пасадах у Савецкай Арміі, у тым ліку начальнік Генштаба, міністр Узброеных Сіл СССР.

1941 год — пачалася бітва пад Масквой — Маскоўская стратэгічная аперацыя (30 верасня 1941 г. — 20 красавіка 1942 г.).

ЖОРЖЫ АМАДУ:
«Чалавек тады чалавек, калі ён з усімі разам».

УСМІХНЕМСЯ

З таго часу як мая сяброўка зацяжарыла, многае змянілася: маё імя, нумар мабільнага тэлефона, месца жыхарства і г. д.

У Японіі ёсць тэрмін — куцісабішы. Гэта калі ты сыты, але твайму роту самотна без яды. Па ўсім відаць, я па жыцці куцісабішы.

